

Jernbane-Bladet

Lavere omkostninger

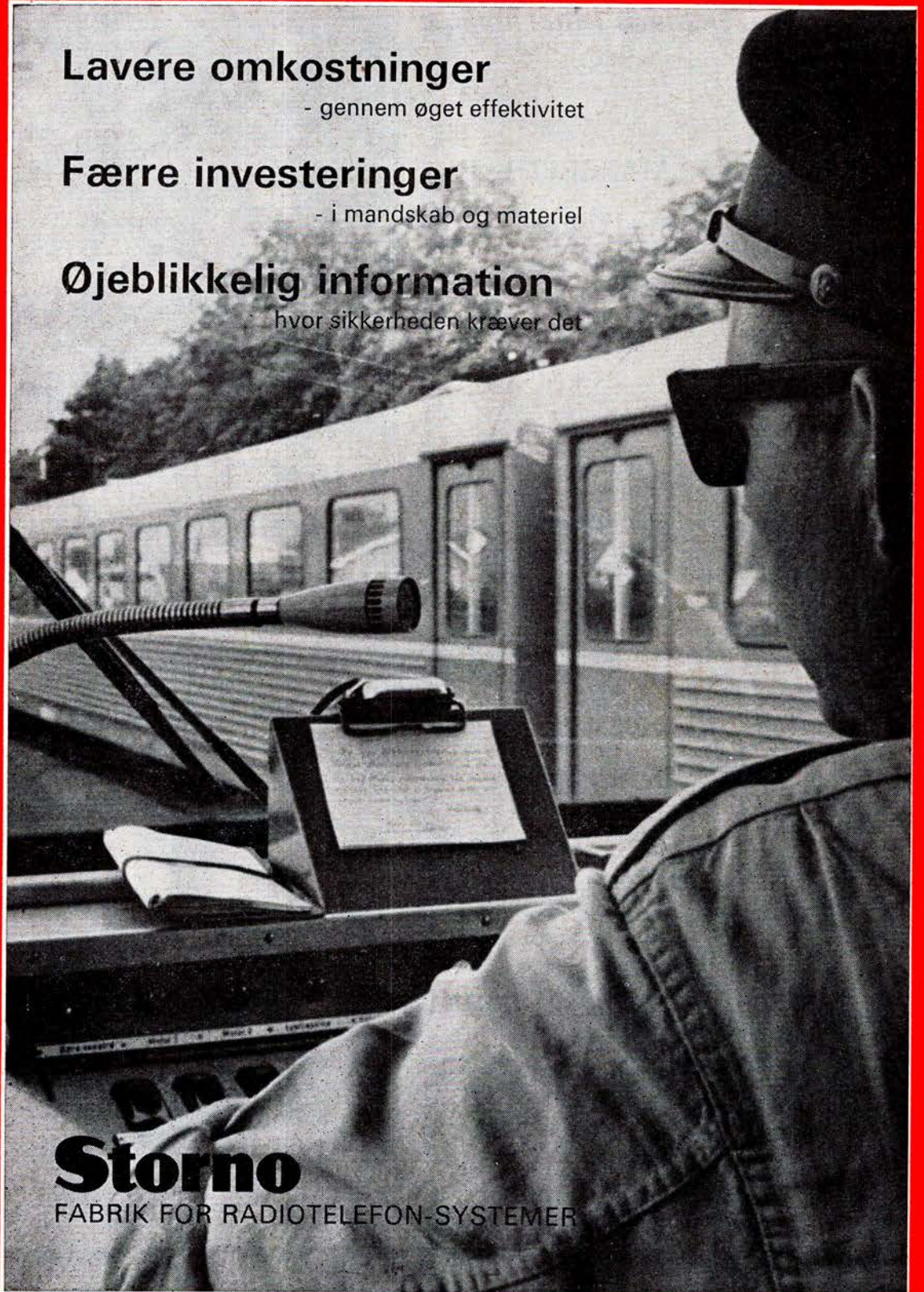
- gennem øget effektivitet

Færre investeringer

- i mandskab og materiel

Øjeblikkelig information

hvor sikkerheden kræver det

Storno

FABRIK FOR RADIOTELEFON-SYSTEMER

31. ÅRGANG

1

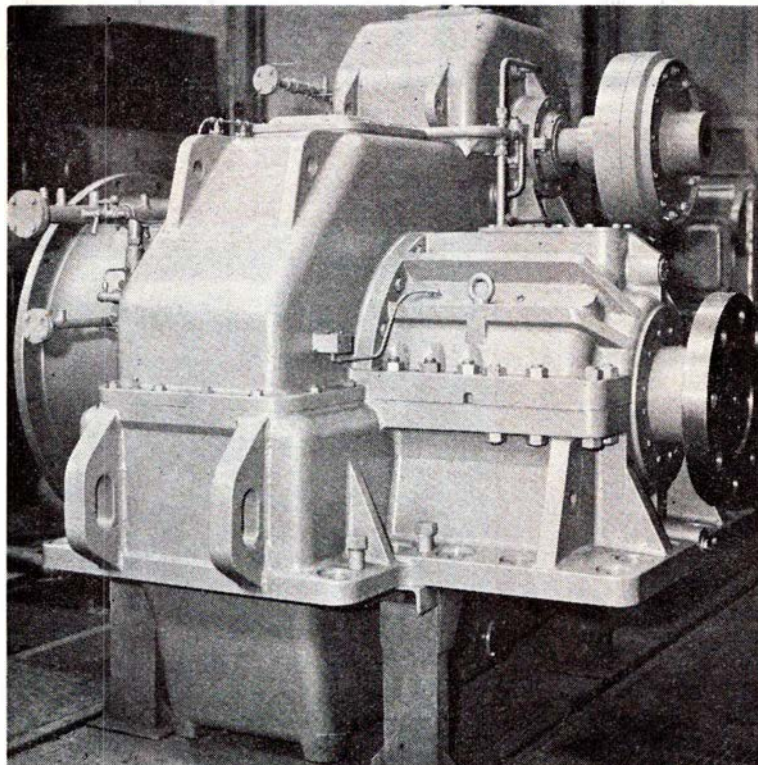
JANUAR 1974

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

RENK

- et verdensnavn i marinegear

DRONNING MARGRETHE II
er udstyret med 2 stk.
RENK-marinegear type AS 80

ZAHNRÄDERFABRIK RENK AKTIENGESELLSCHAFT . AUGSBURG

UNIVERSAL TECHNICAL COMPANY Kobbelvænge 2 . 6000 Kolding . Telf. (05) 52 84 00 . Telex 51318

**forøg sikkerheden
om bord...**

M/F Dronning Margrethe II

er udstyret med
RAYTHEON radaranlæg
NANGAHYDE betræksmateriale

AAGE HEMPEL

SKIBSUDSTYR

Havnegade 39 – 1058 København K – Tlf. 12 67 67

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Trafikassistent Tom Lauritsen
Søvænget 26 . Maribo

Abonnement
21,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 6 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

JANUAR 1974

Januar causeri	5
Månedens emner	6
Månedens foto	7
Fra dagbogen	8
Landet rundt	9
Ny Store-Bælts færge	11
Dampdreven teglværksbane	12
Endnu engang P 8-lok ved DB	14
Rutebilnyt	14
Et langt jernbaneliv	15
Model-Jernbane	16
Fra klubberne	19
Personalialia	19
Dødsfald	19
Boghjørnet	19
Nytårs-Journalen	22

Fest ombord!

Om bord på en af DE STORE BÅDE kan De få Deres egen festsalon og arrangere Deres eget private party med alt, hvad De ønsker af mad og drikke til ØRESUNDSPRISER. Medens båden sejler mellem København og Malmö, kan De holde en dejlig fest og fejre, hvad der fejres bør i smukke, smagfulde omgivelser med det blinkende Øresund som ramme omkring festen. Tænk over det - til konfirmation, bryllup, fødselsdag - simpelthen alt - utraditionelt.
Drej (01) 14 77 70

DE STORE BÅDE

Elevatorerne

til

DSB's nye storebæltsfærger

leveres af

Dan-Elevator

specialfirma for skibselevatorer

og palletransportanlæg

Vi har skabt en tradition -rene tog

Traditionen er så fastlagt, at alle tager det som en selvfølge, at der for eksempel altid er, hvad der skal være på toiletterne - og til at være... at kupeerne fungerer, at bagagenettet er forbeholdt bagage og askebægrene tømte.

Men vi har også fået hjælp fra anden side - af et godt publikum! For danskerne er det en selvfølge, men folk udefra studser ganske sikkert over kvaliteten i vore tog. Undskyld, DSB's tog.

DDRS

Det
Danske Rengørings
Selskab a.s.

Farvel 1973 - Goddag 1974

januar causeri

ATTER er et år henrundet. Og vi har taget hul på et nyt og oprøvet. Lad os derfor, som det er blevet tradition, vende blikket og skue tilbage på 1973 og se, hvad det har bragt af ondt og godt.

De fleste begivenheder blegner vel ved siden af den omvæltning, som vort land og med det det meste af den vestlige verden har været udsat for. De mellemstlige begivenheder i oktober, hvor Israel og de arabiske lande rent ud sagt »røg i totterne« på hinanden, fik et efterslag, som ingen vel nogen sinde havde forestillet sig. Blokering af det for alle, og især industrialiserede lande, nødvendigeste forsyningsmiddel, olien, er et slag, som rammer hårdt. Vi er alle kommet til at mærke det i form af mindre varme i vore huse, forbud mod bilkørsel om søndagen, hastighedsbegrænsning og, hvad der på langt sigt er det alvorligste, nedskæringer i tildelinger til erhvervslivet. Det sidste er alvorligt, idet det i værste fald vil medføre arbejdsløshed, hvis ikke andre energikilder tages i anvendelse.

Vi har gennem lang tid indtil trivialitet hørt om energikrise, men 1973 bragte også andre begivenheder. Af de mere positive må nævnes den tiltagende forståelse for fremme af den kollektive trafiks kvalitet og kvantitet, en forståelse, der gennem den sidste tid yderligere har fået næring på grund af knappe olietilførsler (undskyld, men den olie spiller ind på snart alle områder). Et resultat

af denne forståelse er nedsættelsen af det såkaldte trafikråd, der skal søge at finde frem til en ordening for organisationen af det kommende københavnske trafikselskab. Rådets formand er allerede på nuværende tidspunkt fremkommet med nogle ideer om, hvorledes opbygningen skal etableres.

Den nu afgående regering har bygget en del mere eller mindre realistiske broer og en gigantlufthavn på Saltholm, i alle tilfælde har man vedtaget bygningen af disse projekter. Med svenskerne er endelig aftalt bygningen af en bro København – Malmø samt en tunnel Helsingør – Helsingborg, men hvorvidt de nogensinde bliver bygget, er et uopklaret spørgsmål. Igen spiller den for alle overraskende oliekrise ind, idet den usikre fremtid på energiområdet gør de faste forbindelsers rentabilitet uvis. Og når selv topledelsen af SAS anser bygningen af lufthavnen på Saltholm for overflødig foreløbig, så synes det at være spild af skatteydernes penge at investere dem i et så tvivlsomt projekt.

1973 bragte i den elvte time en ny regering med et så lille parlamentarisk grundlag som aldrig før i det danske riges historie. Og samtidig synes uovervindelige opgaver at tårne sig op for den i nærmeste fremtid. Inflationens uendelige skrue synes at rotere uden tanke for styring i en fart, som gør alle vedtagne hastighedsbegrænsninger til skamme.

DSB og privatbanerne har i 1973

fortsat og stadig udbygget den modernisering, som tidens hårde konkurrence fra andre trafikmidler gør nødvendig. Nyt materiel er anskaffet, og store moderniseringsforanstaltninger er iværksat. Samtidig er der foretaget kraftige, til tider for kraftige, rationaliseringsforanstaltninger, bl. a. under omlægningen til områdedrift, der blev sat i kraft den 1. april. Tiltagende utilfredshed hos den del af personalet, der er blevet berørt af omlægningen, har skabt en del »mudder i geledderne«.

Til trods for, at DSB var ene rederi mellem hovedlandsdelen, så var trafikpresset på færgerne ikke nævneværdigt større. Kun weekend-trafikken viste mærkbare stigninger, men på hverdage var der ikke meget, da kun få lastbiler kørte. I togene var den daglige trafik mellem hjem og arbejdsplads faldet, til gengæld var en del ordinære busrejsende, der kunne anvende jernbane, nu at finde i vore tog. Lad os så håbe, at deres indtryk af vort nye moderne materiel får dem til at komme igen.

Men i øjeblikket vover mange ikke at købe jernbanerejser uden at være tvunget af omstændighederne. Man ved ikke, hvad landets styre kan finde på at pålægge landets borgere af nye tyngende afgifter for, som de i alt fald selv siger, at styrke økonomien.

Danmark er et lidet fattigt land – desværre.

– tl –

Månedens emner ...

DSB og P & T bytter roller

Siden jernbanens barndom for mere end hundrede år siden har denne på mange områder varetaget postvæsenets forretninger. Ude i landet i de mindre byer, hvor postvæsenet ikke fandt et rimeligt grundlag for selv at etablere sig med egen postekspedition, har jernbanens personale udført forretningerne af postmæssig karakter, som der nu de pågældende steder var behov for, i en længere årrække så godt som gratis for postvæsenet.

Det kan nok synes rimeligt, idet postvæsenet senere honorerede de pågældende jernbanetjenestemænd med et såkaldt postvederlag, der skulle dække de omkostninger, som merarbejdet medførte. At så dette vederlag ikke var særligt stort og aldrig er blevet det, det er så en anden sag.

Men tiderne skifter som bekendt I begyndelsen var det arbejde, som skulle udføres af postmæssig karakter minimalt i forhold til det rent jernbanemæssige. Det var i jernbanens gyldne tider, hvor hver, selv den mindste, station var et mylder af ansatte mennesker, der hver havde mere end rigeligt at bestille. Siden er forholdene som bekendt ændrede ret så væsentligt, og fra at postarbejdet var en lille del af stationens arbejde, er det de senere årtier blevet hovedkernen i det daglige arbejde, mens jernbanens forretninger har indtaget en stadig mindre og mindre plads i dagligdagen.

Resultatet er blevet, at mange stationer udelukkende er opretholdt af hensyn til postarbejdet, et arbejde som jernbanen på ingen måde har

fået en rimelig økonomisk dækning for. Efterhånden har man da også fra DSB-ledelsens side erkendt, at der mange steder ikke var noget arbejde at udføre i det øjeblik, hvor postforretningerne bortfaldt. Som en konsekvens deraf er mange, for at sige det mildt, stationer gennem den sidste halve snes år først nedsat til trinbræt, senere helt slettet af køreplanen.

Således er de økonomiske vilkår i dag. Med de krav, som samfundet hidtil har stillet til transportvirksomheden DSB, er der næppe anden udvej. Man kan så diskutere, om de stillede krav er rimelige, set fra et socialt synspunkt, mange vil sikkert sige, at det er de ikke. Men det er nutidens betingelser.

Der er derfor fra DSB's side ingen anden mulighed end at gå nye veje i den daglige kamp for kunderne. Lukningen af næsten alle Danmarks stationer i det, vi hidtil har kaldt »stationsbyer«, idet de er vokset op omkring jernbanen, har medført, at en stor del af landets befolkning, som på en eller anden måde, i det daglige eller kun af og til, anvender en af de tjenesteydelser, som DSB sælger, disse mennesker har nu mistet den kontakt med DSB, som er nødvendig for at skabe en forretning.

Og nu kommer vi til sagens kerne. DSB har langt om længe taget initiativet til at »bytte rolle« med det Postvæsen, der, rent ud sagt, gennem mange år har lukret på DSB. Med virkning fra 1. oktober har man iværksat et forsøg i Vildbjerg, hvor stationen er blevet lukket. I byens posteks-

peditionssted kan folk få ordnet deres DSB-forretninger, eksempelvis pladsreservering i tog og på færger, udstedelse af abonnementskort m.m., alt sammen ting, som er med til at bevare folk som kunder i det transportforetagende, som vi alle gerne ser fortsat skal eksistere under så gode betingelser som muligt.

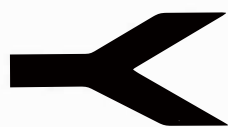
Der er ingen tvivl om, at det nye initiativ bør hilses velkommen med glæde. Yderligere er der den positive ting at nævne, at i mange byer lægger Postvæsenet deres postekspeditionssteder betydelig mere centralt, end jernbanestationen lå. Nutidens udbygning af provinsbyerne afgøres ikke som tidligere af adgangen til jernbanen, og der er derfor kun grund til at tro, at den nye ekspeditionsform har en fremtid for sig. -tl-

Energikrisen

Aldrig har så mange på så kort tid fået øjnene op for, at der findes andre muligheder for transport end den forkætrede bil. Oliekrisen har sørget derfor. Allerede indledningen til sparekampagnen, hvor handelsministeren indførte hastighedsbegrænsninger gav de kollektive transportmidler øget søgning. Bilisternes uvilje mod at skulle køre kolonnekørsel med 60-80 km/t fik mange til at finde jernbanens hurtige og, til manges overraskelse, særdeles komfortable tog. Den senere skærpelse af sporeforanstaltningerne med kørselsforbud om søndagen gav yderligere nye kunder, som det desværre på grund af manglende materiel kneb med at yde den service, som disse med rimelig grund kunne forlange.

Desværre ramte nedskæringerne i olietildelingerne også transportsektoren. I en situation, hvor de kollektive transportmidler havde alle chancer for

TRAFIKEKSPEDIENT

ØSTBANEN

4652 HÅRLEV
(03) 68 60 19

søges til travl privatbane med tjeneste på Hårlev station.

Østbanen ligger i et udviklingsområde og står foran store opgaver i fremtiden. Nyt materiel for 10 mill. kr. indsættes til næste efterår, hvor der indføres timedrift suppleret til halvtimedrift i myldretiden. Hårlev station bliver i forbindelse med radiostyring fremtidig toglederstation.

Den pågældende ansættes som tjenestemand i pensionsberettiget stilling, og det kan påregnes, at anciennitet overføres. Banen vil være behjælpelig med at anskaffe bolig.

Interesserede er velkomne til en uforpligtende samtale evt. pr. telefon.

at bevise sin effektivitet, ja, endog måske gøre driften næsten rentabel, så hæmmes disse muligheder på grund af nogle lunefulde araberes forgodtbefindende.

Men trods nedskæringerne i frekvensen af trafiktilbudene, så har bl.a. jernbanen klart bevist sin uundværlighed i en krisesituation. Som D. S. B. i kraftige dagbladsannoncer, der ganske vist har stukket bilfanatikere kraftigt i øjnene, klart har orienteret om, så er energiforbruget ved togfremførsel adskilligt mindre end alle andre transportmidler, kapaciteten taget i betragtning. Dog skal retfærdigvis anføres, at skibstrafikken er undtaget, men her er anvendelsesmulighederne selvsagt så vidt forskellige, at disse sammenligninger er irrelevante.

Ikke alene i en mangelsituation som den nuværende er der grund til at anføre dette. Oliepriserne på verdensmarkedet vil også efter en løsning af problemerne i Mellemøsten ligge så højt, at forbruget af dette kostbare stof nødvendigvis skal begrænses til det mest nødvendige. Hvis vort lille rige skal tilbage til sit forbrug før krisen, men til den fremtidige pris, så vil landets betalingsbalance med endnu kraftigere acceleration bevæge sig den forkerte vej, nemlig den negative, og dette kan økonomien ikke på længere sigt bære.

Så længe videnskaben endnu ikke på tilfredsstillende måde har fundet frem til nye og tilfredsstillende effektive energikilder, da er det nødvendigt at spare på de tilstedeværende, og det gøres bedst ved at bruge dem de steder, hvor udnyttelsesgraden er størst.

Et af disse steder er indenfor den kollektive trafik, især jernbanedriften.

C. STEINMETZ & SØN

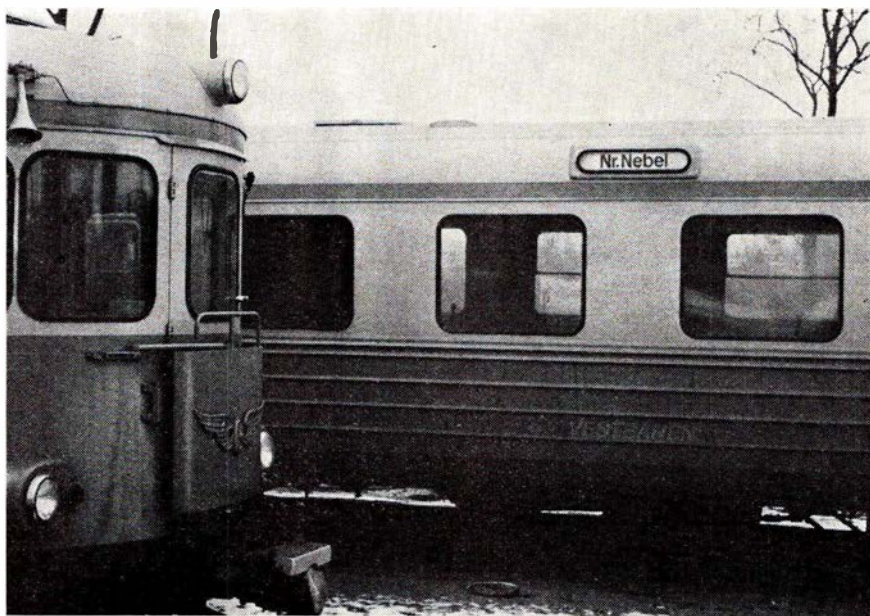
Blikkenslageri – sanitet – skiffer
bygningsarbejde

Udfører arbejder for DSB

Lindegårdsvej 37 . Charlottenlund

Telefon Ordrup 704

Månedens foto

V N J – »Nyt« materiel, nyt design. – Foto: SAG

Ø S J S er nu designet som ØSTBANEN.

Ligervis er V N J nu designet VESTBANEN.

V N J's »nye« materiel er – som tidligere omtalt i JERNBANEBLADET – hentet hjem fra S J.

Materiellet er, efter make up m. v. i eget værksted, ibrugtaget i bl. a. pressens nærværelse, nemlig ved præsentationskørsel den 10. 11. 73.

En særdeles positiv pressereaktion var resultatet, og velfortjent synes det. Det er et stort fremskridt når sammenlignes med skinnibusserne, der til da betjente banens publikum.

Udvendig orange nederst, gult i vinduespartiet og med orange stribe foroven, S J's vingehjul bevaret, så har De i store træk udseendet.

Dertil kommer alle de øvrige S J-finesser, der er bevaret, f. eks. formgivne rørstelmøbler, små, faste vinduesborde, lysstofrør, endedøre og overgangs-

broer, indbyggede slutsignaler, oliefyrt med indvendigt kontrolløys, el-forrude m. m.

Førerpladsen er ligeledes godt udstyret, hensigtsmæssigt udrustet med de nødvendige hjælpemidler anbragt i gennemtænkt orden. Førerrummet er endvidere forsynet med 3 passagersiddepladser, men man kan vel frygte, at træk fra endedørene også i Danmark vil give anledning til besværinger. Føreren er dog til den ende udstyret med en varmluftsblæser i ankelhøjde. Dette skulle kunne eliminere – eller i hvert fald moderere evt. fodkulde.

Og så materiellets anvendelse i praksis. Virkelig godt ligger det i sporet. Virkelig god komfort, der kommer de rejsende til gode, deri har pressen ret.

Accelerationen synes acceptabel, men man stiller dog det spørgsmål, om ikke den svenske bevarede tophastighed i nogen grad kunne have været konverteret til en bedre acceleration.

Hestekræfterne havde været bedre

Hovedbanegårdens restauranter København

TELEFON (01) 14 12 32

Preben H. Madsen

MORGENRIGTIG BUFFET

HURTIGE RETTER

REJSEGRUPPER

KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED

Ferie- og udflugtssteder

Økonomisk familiehôtel Garni

Vendersgade 20 – Fredericia
Tlf. (05) 92 34 11

Et sted, der er værd at gæste...

Restaurant »SKIPPERKROEN«
Sdr. Voldgade . Fredericia . Tlf. 92 58 70
Hygge og stemning i dejlige omgivelser
Små varme retter samt smørrebrød

Til foreningsfester og møder anbefales

Haandværkerforeningens Restaurant

v/ O. B. Andersen
Vendersgade 61 – Fredericia
Tlf. 92 02 66

Et sted der er værd at gæste

Restaurant »GRØNNE KRO«

Westend-komplekset
Randers – tlf. 42 89 79
Hygge og stemning i venlige
omgivelser. Små varme retter samt
smørrebrød. Nyt værtspar:
Birthe og Torben Ertmann

Vi mødes og hygger os i...

Restaurant »SENIORKLUBBEN«

ved Erik Høybye
Annekshallen . Sjællandsgade
Randers . Telf. 43 23 24

Vi mødes og hygger os på...

Restaurant »HJORTEN«

v/ Sonja Staal
Vesterbro Torv – Århus – Tlf. 12 21 10

udnyttet her end i intervallet 80–120 km/t. De hestekræfter, der er tilbage, for der er nok i det ikke fabriksnye materiel sket en vis afvandring af hestene.

Alt i alt er der i høj grad grund til at lykønske V N J – eller VESTBANEN – med nyskabelsen i skinnetrafikken, banen er nu, hvor de »gamle« skinnetrakkerbusser er gået til reservisternes række, vel rustet til en ny epoke. Selv om det ikke blev fabriksnye Y-tog.

SJ-materiellet er afgjort et godt alternativ.

S A G.

FRA DAGBOGEN

19. novbr. Sallingsundbroen. Efter mere end 30 års forgæves venten lykkedes det i dag at få påbegyndt bygning af broen. Trafikminister Kampmann trykkede på en knap, der gav signal til en bulldozer, der derefter påbegyndte fjernelsen af et stykke skov, hvor broen skal begynde. Efter planerne skal broen være færdig til brug den 1. august 1977.

2. Trafiknedskæring. Som følge af oliekrisen med forbud mod bilkørsel om søndagen nedskæres sejladsen på Halsskov—Knudshoved overfarten fra 11 dobbeltture til kun 4 ture. På Bøjden—Fynshav ingen sejlads.

4. Folketingsvalget i dag gav et helt usædvanligt resultat, hvor 10 forskellige partier fik repræsentanter indvalgt i tinget.

4. Som følge af oliekrisen nedsætter DSB og privatbanerne køreplanerne for tog- og bustrafik med 20 pct.

8. Sne over det meste. På Bornholm må DSB indstille bustrafikken i flere dage.

17. Nyt ministerium. Efter en uges drøftelser har fh udenrigsminister Hartling dannet en ren venstregering med sig selv som statsminister og bl. a. med Kresten Damsgaard som trafik- og kirkeminister.

17. Palæstinentiske flypirater sprængte i dag en bombe i et canadisk fly i Roms lufthavn, hvorved 30 mennesker dræbtes. Piraterne bemægtigede sig derefter et tysk fly med 11 gidsler ombord. Flyet blev nægtet landingstilladelse i flere lufthavne før til sidst at lande i Kuwait, hvor piraterne overgav sig.

19. I London afsporede i aften et bybanetog, hvorved 10 mennesker dræbtes. Fire vogne væltede og ca. 50 mennesker såredes. Da det blev fundet brosten omkring uheldsstedet, antages det, at årsagen til ulykken skyldtes sabotage.

21. Kystbaneforsinkelser. Ved 9-tiden gik der ild i et My-loko da toget befandt sig mellem Klampenborg og Skodsborg. Efter at branden var slukket, var maskinen utjenstedygtig, så det efterfølgende Nivå-tog måtte skubbe det nedbrudte tog til nærmeste sidespor. Kl. 12.20 skete et nyt uheld, da en maskine med to tomme vogne fra Helgoland under indkørsel på København H. afsporede i et sporskifte. Toggangen var dermed i uorden det meste af dagen.

22. Enghave maskindepot. Ved 16-tiden udbrød der ild i en tom S-togsstamme der befandt sig på depotet. Det ene spor mellem København og Valby måtte spærres af hensyn til brandfolkene, hvilket var årsag til forsinkelser på flere S-togsstrækninger. En vogn udbrændte fuldstændig.

23. Tåge over hele landet afbrød al indenrigs flyvning, så de mange jule-rejsende måtte ty til togene, der derved fik ekstra travlt.

22. Voldsom rejsende uden billet. Ved billettering efter Roskilde i et aftentog var der en ung mand uden billet. Han havde ingen penge og ville ikke forlade toget, da man kom til Viby S. Ved hjælp af togets øvrige personale lykkedes det at få manden sat af toget.

Den unge mand gik derefter amok og slog ud efter togpersonalet. To fik knust deres briller, og inden de atter havde genvundet synet så nogenlunde, havde voldsmanden gjort sig usynlig over en

TIL FORENINGSFESTER
OG MØDER
ANBEFALES DEN HYGGE-
LIGE
GILDESTUE I

Cafeteriet TORDENSKJOLD

ved Jytte Lucassen

Tordenskjoldsgade/Niels Juelsgade-hjørnet . Århus
Telefon 16 75 16

Selskabssmørrebrød . Lækre anretninger
God daglig middag

havehæk. I mørket var det ikke muligt at finde mere end det ene brillestel, og en af togpersonalet havde også mistet sin kasket.

23. Flystyrt. Et belgisk fly med 99 passagerer og 6 besætningsmedlemmer fløj i aftes i usigtbart vejr mod en bjergkæde i det nordlige Marokko. Alle ombordværende dræbtes.

28. Nye Kystbane uheld. Et My-loko måtte i dag udskiftes på Hellerup station, hvilket gav forsinkelse på 50 min. og bevirkede, at en række Nivå-tog måtte aflyses.

LANDET RUNDT

Islev st. En ny tunnel under Slotsherrensvej er åbnet og giver stationens rejsende fri for at krydse over den stærkt befærdede vej.

Hareskov st. Ved at betale 50 pct. af udgifterne til en nu st. har Værløse kommune sikret, at der stadig bliver noget, der hedder Hareskov st. DSB er gået med til at betale vejføringen til stationen. Men nu kan man ikke blive enige om, hvor vejen skal anlægges.

Rødby færge. Fra nytår overtager DSB salget fra fødevarekiosken på Rødby Færge st., der hidtil har været drevet af landbruget. DSB udvider salget med pølser og øl.

Hareskovbanen. Arbejdet med fundering af køreledningsanlæg samt fundering til relæhuse er udbudt i licitation for strækningen Emdrup—Farum. I et D-cirkulære meddeles det, at stillingsbetegnelsen ekstraarbejder er ændret til jernbanearbejder.

SCANDIA har modtaget bestilling fra DSB på 150 specialvogne til levering i 1974. Vognene har forskydelige sidevægge i hele vognens længde, således at af- og pålæsning er mulig i hele

vognens længde og fra begge sider. Trafikminister Kresten Damsgaard vil foreslå, at indskrænkningerne i olieforsyningen for den kollektive trafik ophæves så hurtigt som muligt.

Danmarks tekniske Museum i Helsingør har på de billøse søndage fået sit besøg halveret. Så det er nu besluttet at holde museets trafikafdeling helt lukket lørdag og søndag de første tre måneder, og kun holde trafikafdelingen åben mandag til fredag i tiden 10—16.

Statens Skibstilsyn har påtalt den sammenstuvning af biler, der finder sted på bilfærgerne på Store Bælt. Bilerne dirigeres så tæt på vogndækket, at dørene ikke kan lukkes op, så folk kan komme ud af bilerne.

Hærværk er en svøbe for stationerne, hvor der næsten hver uge må foretages kostbare reparationer blot for at holde toiletter og ventesale i nogenlunde tilgængelig stand.

Trafikrådets formand, folketingsmand Erling Olsen, foreslår, at man fra 1. oktober 1974 i forbindelse med etablering af et stort kollektivt trafikselskab for hovedstadsområdet indfører månedskort, gyldig i hele området, til en pris af 50 kroner. En timebillet gyldig i hele området, skal koste 2 kroner.

DSB forhøjede den 1. december taksterne for persontrafikken. Billetter og abonnementskort for afstande over 26 km forhøjes 15 procent, mens abonnementskort for mindre afstande forhøjes 7,5 procent. Billetter og kort til Københavns Bybane er holdt uden for forhøjelsen.

I forbindelse med takstforhøjelsen indfører DSB nye regler for tilbagebetaling af ikke-benyttede billetter. Det koster nu 10 kroner at fortryde, at man har købt en billet, man ikke ønsker at benytte fuldt ud. Derved håber man at komme det tiltagende snyderi til livs.

Ferie- og udflugtssteder

Til foreningsfester og møder anbefales . . .

Restaurant HANNERUP
Strandvejen . Fredericia . Telf. 92 00 61

»LILLEBÆLTS PERLE«
Karen Steensgaard

Vi mødes og hygger os på . . .

»SMEDEKROEN«
Udbyhøjvej . Randers . Tlf. 43 48 27
Ny vært: JOHN HARTVIG

Stedet med den intime stilfærdige hygge –

MYRETUEN
Vinstue og bar – ved Birtha Korup
Skolegyde 4 – Århus – Telf. 12 09 49
Små lune retter samt smørrebrød

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB
LANDSRETSSAGFØRER
Søndergade 10-12 . 8000 Århus C
Telefon (06) 13 01 00

Sagførerkontoret i Ryomgård
ADVOKAT ERIK DYNESEN
Telefon (06) 39 44 00

Person søgning - overalt

Hasler Contact A/S
Store Kongensgade 63
1264 København K
Telefon (01) 11 55 20

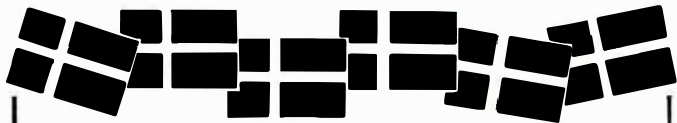
Hasler . . . . . Contact as

Hasler og Telecourier personsøgeanlæg er leveret til bl. a.

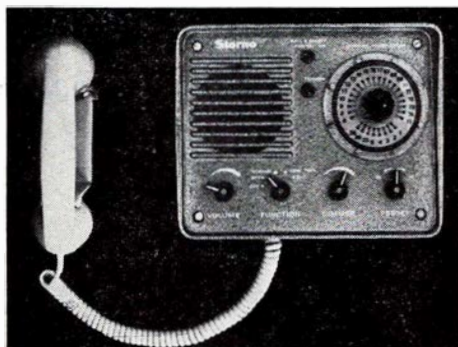
Bispebjerg Hospital
Danmarks Nationalbank
Grindsted Amtssygehus
H. C. Ørsted Institut

Helsingør Rådhus
Hundested Kommune
Alborg Kommunehospital
Århus Universitet

Københavns Belysningsvæsen, Amagerværket
Københavns Amtssygehus, Gentofte
Post- og Telegrafvæsenet, Centralpostbygningen
Randers Centralbibliotek

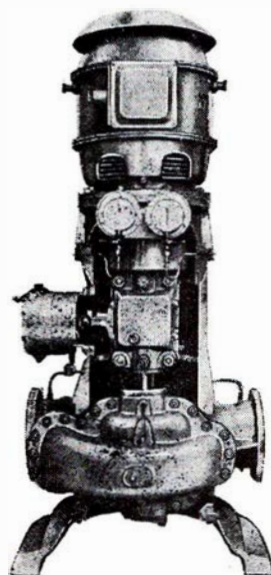
Vi ønsker DSB til lykke
med nybygning nr. 200
fra Nakskov Skibsværft

– atter et Storno VHF-anlæg fra

INTERNATIONAL SKIBS RADIO A/S
SPEDITØRVEJ 9 · 2450 KBH. SV
TELEFON: (01) 46 45 00

**SKIBS-
PUMPER**
af enhver art
til ethvert
formål
og ethvert
skib
og ethvert
værft
over hele
verden

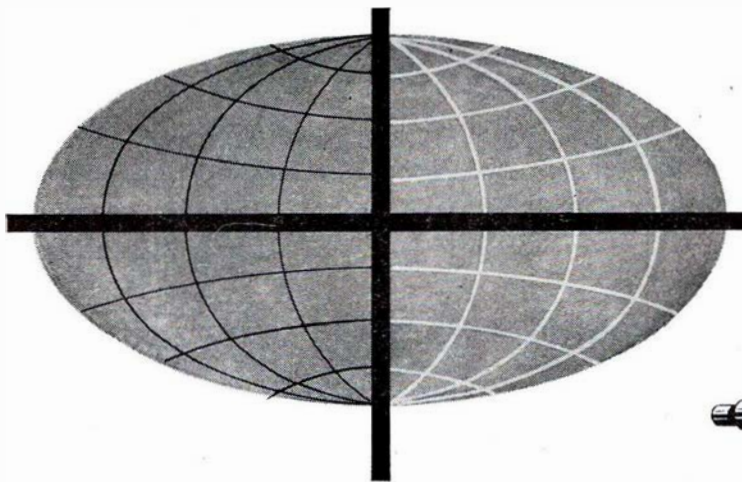
MASKINFABRIKEN

Generatorvej 10 · 2730 Herlev

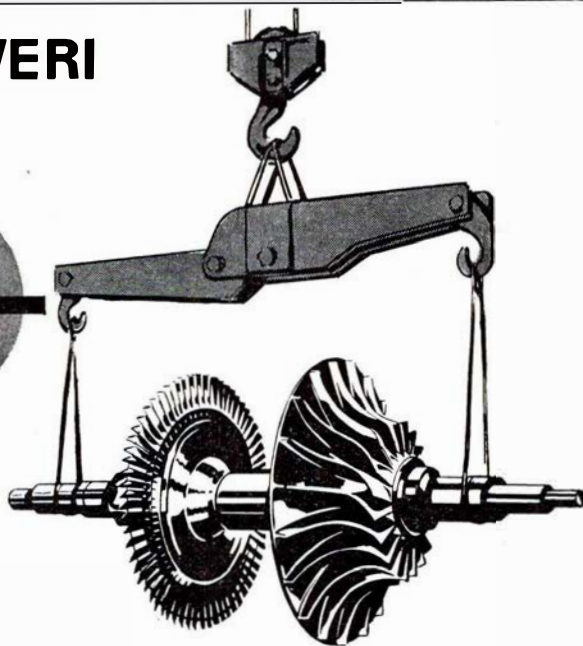
Telf. (01) 91 67 88 · Telex 15612

BROWN BOVERI

**MARINE
MATERIEL**

I M/F DRONNING MARGRETHE II er installeret:

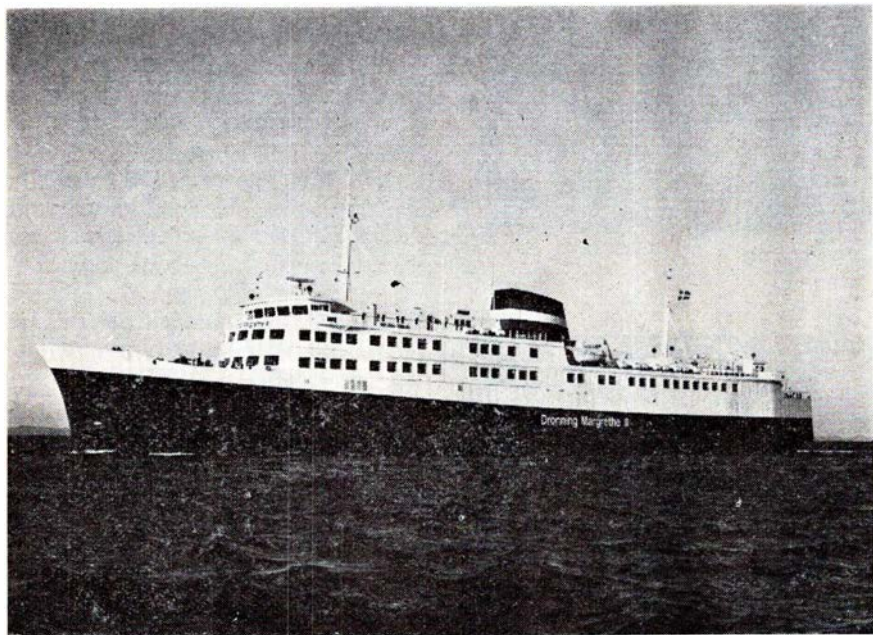
- BBC-Turboladere
- NEBB-Skibsgeneratorer
- NEBB-Akselgeneratorer
- NEBB-Bovpropellermotor
- NEBB-Nødgenerator

BBC
BROWN BOVERI

A/S NORDISK BROWN BOVERI v. Farimagsgade 7. 1606 Kbh. v. (01) 15 62 10

NY STORE-BÆLTETS FÆRGE

M/F DRONNING MARGRETHE II

M/F Dronning Margrethe II – Foto: Nakskov Skibsværft

Den 6. december 1973 afleverede Nakskov Skibsværft sin nybygning nr. 200, den nye Storebæltsfærge M/F *Dronning Margrethe II*, som dronning Margrethe den 14. marts samme år var gudmoder til.

Færgen er den ene af det trekløver, der fra sommerkøreplanen 1974, K-74, skal være det bærende element i trafikken mellem landsdelene. De øvrige to færges er M/F *Prinsesse Benedikte*, bygget i Helsingør i 1959, og M/F *Prins Henrik*, som i øjeblikket er under bygning på Nakskov Skibsværft som nybygning nr. 203, og som af prins Henrik blev navngivet den 29. november 1973. Det var for øvrigt første gang i værftets historie, at en mand navngav et skib.

Færgens tekniske data

M/F *Dronning Margrethe II* er bygget i overensstemmelse med dansk og international lov samt Bureau Veritas regler. Den er dobbeltskruet med to rotor agter samt et rotor og styrepropeller foran. Til fremdrivning findes 2 B&W-Helsingør dieselmotorer type 10U45-HU der yder 5000 BHK ved 450 omdr./min.

Ved sejlads på Store-Bælt kan færgen medtage 1.500 passagerer, og der er på salondæk og bådedæk indrettet passa-

gersaloner i hele færgens bredde, i forbindelse med disse er indrettet hall, kiosker samt legerum til de små. Yderligere findes på salondæk mødrerum, forsynet med pusleborde, små køjer samt siddepladser.

Fra etableringen af K-74 skal de tre færges klare overfarten ml. Korsør og Nyborg på 1 t., derefter er beregnet ½ times ophold til losning og lastning, hvorefter der igen er afgang. Med denne sejlplan vil der kunne indføres afgang fra hver havn hver time på samme minuttal. Mellem de faste timeafgange skal de øvrige jernbanefærges på tæt trafikerede tidspunkter afgå og aflaste samt overføre dubleringstog og andre særlige tog, som ikke indgår i den stive køreplan.

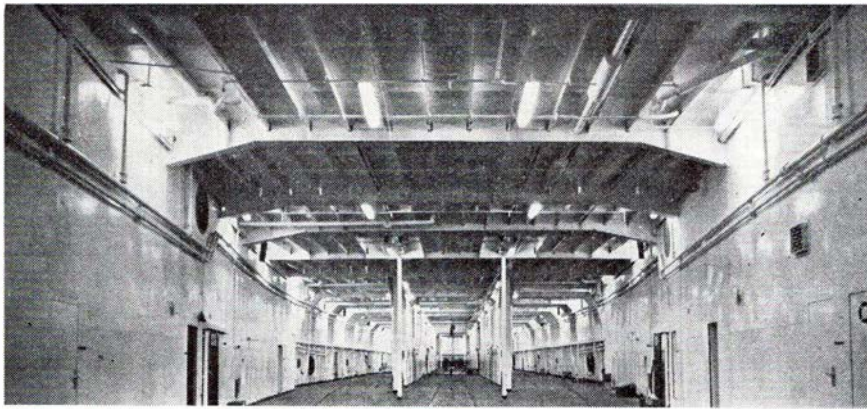
Navngivning den 13. marts 1973

Færgen fik i dåben navnet »*Dronning Margrethe II*«, og det var også den selvsamme person, H.M. Dronning Margrethe, der som gudmoder med alle kræfter lagt i, ødelagde den kostbare flaske champagne. I parentes bemærkes, at værfterne nu om dage slipper billigere over den slags søsætninger, idet den til formålet indkøbte champagne før indtrædeslen i EF havde kostet 91 kroner, men nu kun kostede 62 kroner.

Solen skinnede fra morgenstunden, og bedre vejr kunne man ikke ønske sig til festligheden. En lille forsinkelse, dronningens særtog havde opnået, blev inden ankomsten til Nakskov indhen-

Interiør fra cafeteria – Foto: Nakskov Skibsværft

Interiør fra færgens vogndæk

tet. My 1147 i ny design strålede som aldrig før med de tre DSB-røde Anvogne og den mere moderat farvede salonvogn S 1 efter sig. I Nakskov havde det meste af byens befolkning samlet sig for at se deres dronning, til trods for, at besøget var uofficielt.

På skibsværftet var nerverne på højkant for at få hele arrangementet til at klappe efter det indtil hvert enkelt minut fastlagte program. Men alt klappede som ønsket. En mængde indbudte overværede sammen med værftets ansatte og talrige nakskovitter, hvorledes dronningen, nogle minutter før beregnet, navngav færgen, og de så denne glide ganske stille ud i det våde element, hvor den fra december skal transportere tusinder og atter tusinder af travle DSB-rejsende mellem vore splittede landsdele. Den indgik da sammen med M/F PRINSESSE BENEDIKTE og M/F PRINS HENRIK, der nu bygges, ligeledes af Nakskov Skibsværft, i den plan, K-74, som generaldirektøren i sin tale kaldte for »den største fornyelse af Danmarks kollektive trafik siden Lillebæltsbroens åbning i 1935«.

For værftet var færgen en særlig nybygning, idet det var nr. 200 i værftets historie.

Gid den sol, der skinde ved søsætningen, også fremover må skinne på denne færge.

En ny dronning til at samle vore landsdele.

Efter navngivningen. Dronning Margrethe, Gdir Povl Hjelt og prins Henrik. Interiør fra vogndæk

Til sidst lidt tekniske oplysninger:

Længde ..... 127,50 m
 Bredde ..... 17,21 m
 Dybde til togdæk ..... 7,00 m
 Dybgang ..... 4,50 m
 Effektiv sporlængde ..... 315 m
 3 jernbanespor

Dødvægt ..... 1575 t
 Passagerantal 1500
 Fart ..... 18,5 knob

Klasse: Bureau Veritas med
 isforstærkning

Motorer: 2 stk. dieselmotorer,
 fabrikat HS&M, B&W
 type DM-10U45HU

Effekt: 10.000 BHK
 ved 450 omdr./min.

M/F Dronning Margrethe II bydes
 velkommen.

-tl-

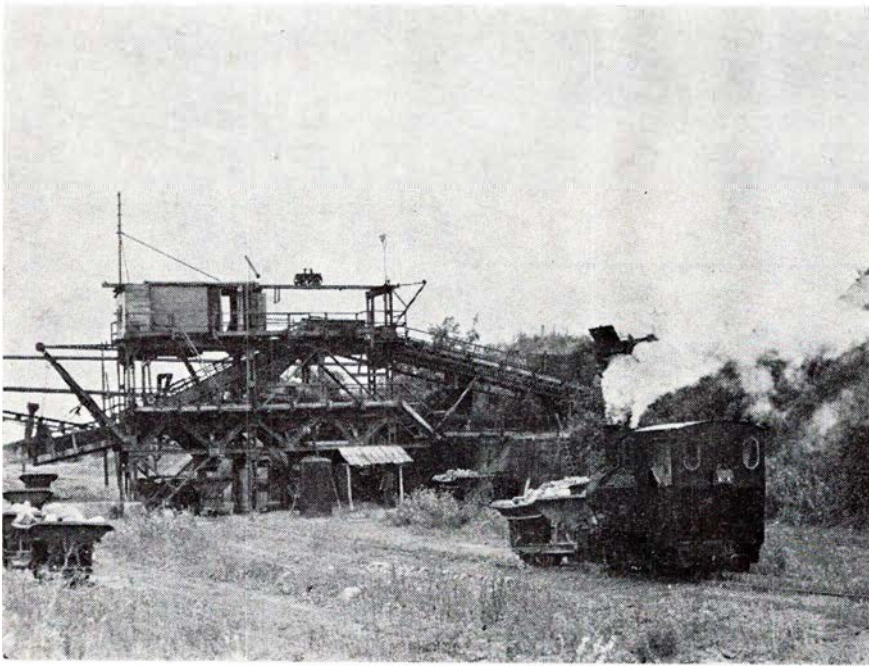
Dampdreven teglværksbane

Da en af mine venner en dag ringede og fortalte, at han havde hørt, at der nord for Slesvig fandtes en dampdrevne teglværksbane, blev jeg noget forundret og kom med spydige bemærkninger. Remiserygter, den er nok nedlagt for mange år siden eller har fået dieseltraktorer i stedet. Det kan da ikke passe, at der skulle kunne forefindes en sådan bane så tæt ved den danske grænse, og vi aldrig før skulle have hørt om den. Nej, med det jernbaneefterretningsvæsen, vi har.

Senere fik vi besøg af nogle indfødte, som viste os billeder af lokomotivet og fortalte, at det kørte hver dag. Nå, ja, der var måske alligevel noget om det. En tysker står vel ikke ligefrem og fyrer en løgn af foran en. Min danske hjemmelsmand var straks fyr og flamme. (Ha, den var da meget god, når det nu drejede sig om et damplokomotiv). Han ville afsted dagen efter, som var mandag, og lige netop den dag, da det halve Tyskland fik ferie. Er du gal, sagde jeg, som stadig var skeptisk, vi kommer til at vente 3-4 timer ved grænsen, lad os vente lidt.

Nå, min ferie kom, og en dag, jeg ikke havde andet at lave tænkte jeg som så: Du kan da altid køre ned og kigge på sagen, og når du så opdager, at der ikke er noget, kan du køre til Nibøl og se på deres nye diesellokomotiv, så er turen da ikke helt spildt.

Selv på en onsdag tog det 3 kvarter at få mast sig over grænsen, men efterhånden gik det da mod Slesvig ad den smalle hovedvej, hvor man skal være meget opmærksom på trafikken. Tyskeren havde vist på mit kort, hvor banen skulle ligge. I den lille by Lürschau nord for Slesvig, men jeg skulle dreje fra landevejen nordligere, da der ikke var nogen frakørsel i selve byen. Jeg regnede med, at der skulle stå Gammellund på vejskiltet, men det gjorde der altså bare ikke, og det er svært både at se på kort og køre bil samtidig, hvis nogen ikke er klar over det. Jeg fik drejet ned det rigtige sted, men kørte videre, og pludselig så jeg damp til venstre for vejen i det fjerne. Ja, det kunne jo godt have været et damplokomotiv, men det er selvfølgelig bare en lille fabrik. Lidt længere fremme så jeg sandheden, det var skam et damplokomotiv, der holdt på

Billede nr. 1 – Foto: HGG

en lille rampe. Det var dog som søren. Så var det alligevel rigtigt. Hm. Ja, det kunne vel også være et »Fatter Morgiane« som P. Sørensen Fugholm altid skrev. Jeg fik bilen drejet ned ad første vej på højre hånd og nordpå igen og fandt den rigtige frakørsel, og pludselig befandt jeg mig ved portnerbygningen til en virksomhed. Nå, det er jo pæneste at spørge om lov, og det var der skam ikke noget i vejen for. Jeg måtte skam gerne fotografere deres lille tog, det holdt lige deroppe. Det kunne jeg nok se, for det var omtrent lige over hovedet på mig.

Næ, det var ingen luftspejling, det var sandelig en i drift værende 600 mm industribane, dog var det ikke et teglværk, men en grusgrav, men det var underordnet. Jeg begyndte straks at fotografere vildt og uheldigt omkring mig, men det var den lille lokomotivfører tilsyneladende vant til. Om et øjeblik kører jeg ned igen, sagde han, og jeg kørte i den retning, han viste. Jeg troede, at han kørte ned i grusgraven, men det gjorde han nu ikke. Han kørte bare ned ad rampen og ca. 500 meter tilbage, og derfor skiftede han et sporskifte, og kørte i den anden retning cirka 200 meter ned i en lille banegård, hvor der var flere spor, og hvor vognene blev læsset. Det ses på billede nr. 1. Efterhånden fandt jeg ud af arbejdsgangen. Nede i grusgraven blev gruset gravet op og fyldt i disse hersens store lastbiler, som har et lad af metal, som kan tåle alt, og som har store gummihjul. Disse last-

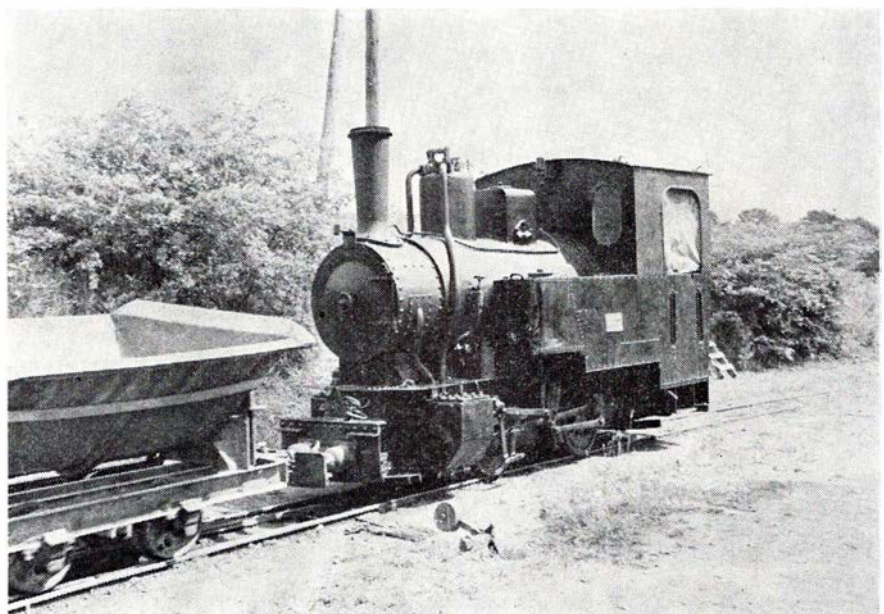
biler masede sig op af hullet og hældte indholdet ned i det spændende sorteranlæg, som ses i baggrunden. Det fine, pæne grus blev sigtet fra og blev på transportbånd ført ned i almindelige lastbiler eller i pæne stakke. Tilbage blev nogle store sten, og de blev med bulder og brag styrtet ned i tipvogne. Lokomotivet kom så og hentede 4 vogne ad gangen og kørte dem så op på den rampe, jeg først havde set. Her blev vognene tippet og stenene buldrede ned i en stenknuser og blev lavet til skærver. Derefter blev de

tomme vogne placeret under sorteranlægget, og i mellemtiden var andre blevet fyldt. Sådan foregik det hele tiden.

Jeg må tilstå, at jeg undredes såre. Hvorfor denne lille bane, og så med damp? Den eneste grund til, at man ikke havde anskaffet en lille traktor synes at være rampen op til stenknuseanlægget, for den havde en kraftig stigning, men den kunne man vel have fladet ud, man havde da materialer nok. Måske var det beskæftigelsesterapi for den gamle lokomotivfører, der var meget stolt af sit lille lokomotiv og med rette. Er det ikke pænt holdt, sagde han, og det måtte jeg give ham ret i. Han spurgte også, om jeg ikke ville med en tur, men det afslog jeg høfligst, da jeg hellere ville have nogle billeder.

Banen ejede to lokomotiver af samme type. Henschel 1925 og tokoblede typiske industrilokomotiver, som man lavede i stor stil dengang. Den ene maskine var hensat som reserve, men den anden var fyret op hver dag, men det var ikke altid, der var arbejde til den, men somme tider var der overordentligt meget at køre med, sagde lokomotivføreren. Det er formentlig eftersom hvor mange sten, der er i de lag, hvor man graver i grusgraven. Der var ingen remise på banen, lokomotivet stod udenfor om natten, hvad man nu ikke kunne se på det, hvilket vist også fremgår af billede nr. 2.

Ja, efter at have fotograferet mig mæt på den lille bane, måtte jeg jo

Billede nr. 2 – Foto: HGG

indrømme, at den var virkelig nok og intet remiserygte, men det undrer og irriterer mig også en smule, at jeg aldrig har hørt om den før. Jeg kunne forstå, hvis det var nede i Sydtykland, men så tæt ved den danske grænse, det var mærkeligt.

Nu er den imidlertid fundet, hvis ikke andre ved det i forvejen, så vil man fotografere smalspordamp, så kan det altså stadig lade sig gøre ca. 30 km syd for grænsen, men man skal nok vælge en dag midt i ugen for ikke at køre forgæves. HGC.

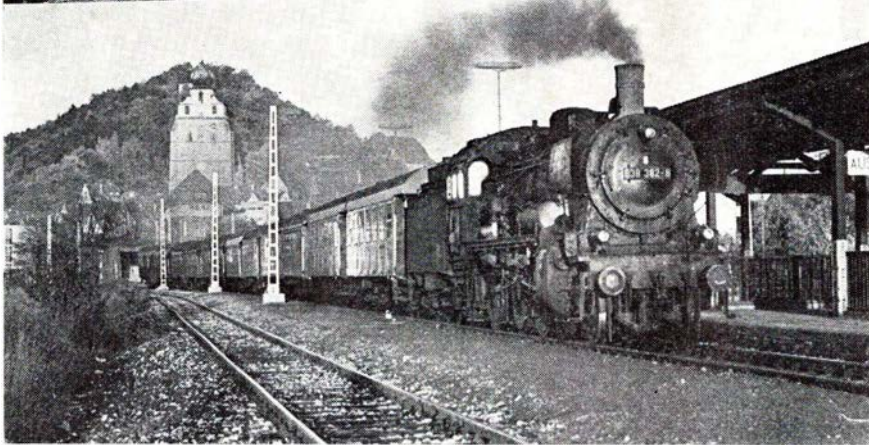
038 382, og de anvendes alle tre på hverdage. De er stationeret ved Bw Rottweil og kører 2 iltog daglig og 6 persontog mandag-fredag i området omkring Horb og Freudenstadt. Egner er, som mange sikkert ved, særdeles naturskøn, og banestrækningerne rummer mange fine »fotosteder« og er absolut et besøg værd.

Men det haster, for omløbsplanen kan når som helst overtages af diesel-lokomotiver, og fristen udløber for det første damplok allerede her i slutningen af november og bliver sandsynligvis ikke forlænget.

I forbindelse med dette sted bør nævnes, at i samme område og stationeret ved Bw Rottweil kører den sidste preussiske T 18 alias 078 246 flere daglige plantog ma - fr Rottweil - Villingen samt et togpar i den smukke Neckartal til Tübingen og retur.

O. K.

Endnu engang P8 ved DB

(T18) øverst 078 246 kan stadig bestille noget
Her med N3937 i Necartalved Sulz. Foto: O. K.

(P8) nederst 038 382 under indkørsel på Herrenberg st.
med N 3953 - Foto: O. K.

I septembernummeret af Jernbane-Bladet kunne man læse en afskeds-artikel om det veltjente preussiske P8-lok. Om mulighederne for stadig at se denne lokomotivtype i daglig drift, fortælles det i artiklen, at den nu kun planmæssig anvendes i Polen og måske i Rumænien.

På dette punkt er forfatteren åbenbart ikke så godt orienteret, for helt

så dystert tegner virkeligheden sig heldigvis ikke endnu. Mange gange har man fra forskellige især jernbanetidskrifters side aflivet de vesttyske P8'ere, men de findes faktisk i daglig drift her i vinterperioden i en omløbsplan, der er uændret fra deres omløbsplan i sommerkøreplansperioden.

Deutsche Bundesbahn har tre af typen i drift. Det er 038 711, 038 772 og

RUTEBILNYT

Hads-Ning Herreds Jb

25 af banens chauffører gik den 21. novbr. i strejke for at opnå bedre lønninger. Arbejdet genoptoges den 23. om formiddagen.

Kolding Omnibusselskab

Fra 1. april 1974 overtager DSB aktiemarioteten i Kolding Omnibusselskab.

Selvangivelser !

Omhyggelig og saglig bistand
til private

Civiløkonom JØRGEN KJÆR

Lampeager 2 . 2950 Vedbæk

Telefon (01) 89 03 38

Et langt jernbaneliv (8)

Af fh stfst. G. BAKKE, Grenå

(fortsat fra nr. 12 1973 side 22)

Mogenstrup kro var på det tidspunkt forpagtet af tidligere vognmand Dehn i Næstved. Han havde tidligere været underofficer, og hans børn var mine legekammerater. Da jeg en dag besøgte kroen, sagde fru Dehn: Vil du gøre os en stor glæde? Hvorledes? Jo, vil du ikke komme her og drikke din eftermiddagskaffe. Der er jo kun et par kilometer mellem os, og det er da ikke langt at spadsere eller cykle.

Det blev nu ikke daglig jeg kom til eftermiddagskaffe, men ret hyppigt. Da der samtidig blev indlagt en af mine kammerater, elev Nielsen fra Sjørring, på sanatoriet ved Faxinge, hvortil der jo var en ret lang cykeltur, overvejede jeg at anskaffe en motorcykel. Jeg købte derfor en brugt N. S. U., der oprindeligt havde haft 2½ hestekræfter, men de var ikke alle i behold. Det var unægtelig lettere for

mig at komme frem med denne befordring. Under et besøg på Faxinge sanatorium spurgte oversygeplejersken mig, om Nielsen hørte til min familie, men det gjorde han ikke. Hun fortalte at hans tilstand var håbløs, og der ville antagelig ikke være langt igen. Han selv var overbevist om, at han snart ville blive udskrevet. Det blev han også, men det var ikke i levende live. Jeg var taknemmelig for at have opmuntret ham med mine besøg.

Stfst.-familien havde en lille hund, en vindspiller ved navn Pylle. Da fru Petersen blev syg og skulle indlægges i Næstved, formanede hun sin mand, at han måtte passe godt på Pylle. Men en skønne dag var Pylle forsvundet, og et stort eftersøgningsarbejde blev sat i gang. Avertering var ikke mulig, da fru Petersen derved ville få underretning om sagen, men alle landposter i et stort område blev underrettet, men uden resultat.

Ålborg

NORVIN & LARSEN

Entreprenører
Entreprenørgården
Guldbæk pr. Godthåb
Telefon (08) 38 52 55
udfører arbejde for DSB

Ind til

SERVICENTER

ved Ib Simonsen
Jyllandsgade 22 - Ålborg - Tlf. 13 90 50
Stort udvalg i autoudstyr
Spec.: Quick service samt kulitetest
udføres
Autoudlejning af nye Volvo - VW

Vi træffes kl. 9.00-17.00
undtagen lørdag

TANDEKNIK
PÅHLMAN HAFSTRØM
Algade 11 . Ålborg . Telf. 13 23 02

Transport og Spedition

DSB BETONELEMENTTRANSPORT

Danske Godstransporter A/S

(D. G. T.)

FALKONER ALLE 21

TLF. FA 2020 - FA 9300

2000 KØBENHAVN F

DA

Frederikshavn

Til hverdag som til fest, så . . .

»A. H. SMØRREBRØD«

Parallelvej 17 . Fr.havn . tlf. 42 43 15

»Hvor kvaliteten er i højsædet«

Det førende udvalg i bluser, nederdele samt trikotage og meter-varer finder man hos . . .

OLE AAGAARD

På Strøget . Frederikshavn . tlf. 42 20 65

BEGRAVELSER

Alt ordnes vedrørende begravelser og ligbrænding

FREDERIKSHAVN

BEDEMANDSFORRETNING

v. Elisabeth Jepsen

Møbelgården

Telefon 42 37 09 - 42 28 19

Aftaler kan træffes i hjemmet

Egen rustvogn

Nem at handle med . . .

dana radio
søren bønding

Søndergade 126 . Fr.havn . tlf. 42 53 63

Stort udvalg i de førende mærker

Hjørring

Vi handler i . . .

DET BLAA HJØRNE

Jernbanegade 27 . Hjørring

Telefon 92 06 20

Kolonial - Vin - Tobak - Konserves

Bedst og billigst

Århus

Tandlæge

MOGENS MAALØE

Ny Solbjerg

Amtsvejen 75 A - Tlf. 92 80 12

Konsultation mandag-fredag

8,30-12 og 13-16

Uden at jeg selv kan fatte det, blev det til forlovelse med datter nr. 3, Nina. Det var afsætning nr. 1 af pigerne. Min yngste svoger Aage, der var ansat i banetjenesten, var kort forinden blevet forlovet med Else Fold, men forbindelsen holdt ikke, og Aage Willadsen døde desværre i en meget ung alder. Han ville have haft en stor fremtid ved jernbanen. Derimod holdt vor forbindelse i næsten 55 år, idet vi jo ikke kunne gifte os, før jeg blev assistent. Men jeg fik alle tiders hustru, sød, dygtig og meget afholdt af vore venner gennem årene og da ikke mindst i hovedlandet under vort 16 årige ophold der.

Så blev jeg soldat

Det var en broget skare, der stillede - deraf mange jord- og betonarbejdere, som på den måde slap for vinterens dårlige arbejdsforhold med megen arbejdsløshed. En af kammeraterne var teolog, og det benyttede nogle »rødder« sig af ved at drille den stakels fyr, der derefter søgte ensomhed ved bolværket. Jeg bebrejdede dem deres opførsel, og jeg fik tilslutning fra flere, så teologen fik fred fremefter.

Det blev en helt ny tilværelse, og når jeg tænker på de nuværende kaserneforhold og den nuværende forplejning og sammenligner med vore forhold, så er der unægtelig en betydelig forskel. Det blev til deda glige marchture fra kaserne til faste batteri på Amager, hvor vi fik vor første eksersits. Stadig lød fra befalingsmændene: Om igen! så selv papegøjerne i et par åbentstående vinduer skreg: Om igen! Da vi en dag stod og pudsede på den lange gang foran belægningsstuerne, kom en flot fyr, som gik lige foran mig i kolonnen og sagde: Jeg ved 95, at du er fra Næstved. Kender du så mine svigerforældre, forstander Sørensens på Holstenmilde Opdragelsesanstalt? Ja, det gør jeg da, men hvem af de 3 piger har du snuppet? Det var Marie. Senere blev 987 Frandsen stads- og havneingeniør i Næstved, og det blev til et livslangt venskab. Desværre blev Marie dræbt ved et autouheld, men 987 lever endnu som pensionist i Næstved, og han ringer jævnligt: 95, det er så fint

et vejr, Jeg kommer kl. 3 og kører en tur. Selvom han nu er 87, får han stadig kørekortet fornyet for et år ad gangen.

(fortsættes)

MODEL-JERNBANE

Byggetips (2)

Metalgelænder

Somme tider er det de små ting, der giver den store virkning. For eksempel et gelænder omkring en tunnelnedgang.

Metalgelændere i forskellige former og i det rigtige størrelsesforhold er imidlertid ikke til at opdrive. Industriel fremstilling af sådanne produkter er ikke lønnende.

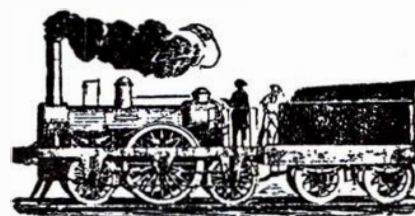
Dette til trods behøver man dog ikke undvære et sirligt gelænder omkring nedgangen til tunnelen, eller filigrane brogelændere. Har man den fornødne tålmodighed, er det en forholdsvis let sag selv at fremstille det ønskede gelænder.

Gelænderet fremstilles over et pertinax- eller fiberskabelon, fig. 1, der giver mulighed for en næsten automatisk fremstillingsproces.

Gelændere til HO-baner fremstilles på en cirka 20 cm lang, 4 mm tyk og 15 mm bred pertinaxstrimmel, der på langsiderne eller rettere kanterne, i en indbyrdes afstand af cirka 1,5 mm, forsynes med små tværgående riller. Files med en skarp trekant-til.

Tilsvarende forsynes pertinaxstrimmelenes ender med riller, jfr. tegningen, fig. 1.

Samtlige riller skal tjene som spor

BAT-KON ¼

- et begreb blandt fagfolk

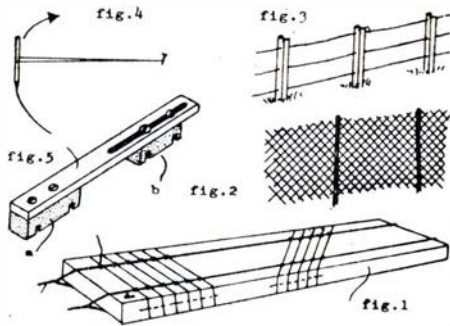
H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42
1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

RICA autodele

ROSENSGADE 28.8000 ÅRHUS C TELEFON 06-13 14 33*

Specialforretningen med komplet lager
i Elco karrosseridele, skærme
lyddæmpersystemer samt NGK tændrør

Arbejdstegning

for tynd metaltråd, cirka 0,3 mm $\emptyset$, blank kobber- eller messingtråd, der vikles stramt omkring pertinaxen.

Hvis de langsgående tråde er 0,3 mm $\emptyset$, må de tværgående viklinger gerne være 0,2 mm $\emptyset$.

Hvor de langs- og tværgående tråde berører hinanden, sikrer man berøringsfladerne med lim, for eksempel »UHU-plus«, eller med minilodninger ved hjælp af en 15 Watt loddestift.

Ønsker man skråtstillede gelænderstaver, foretager man blot en skrå omvikling med den tynde tråd.

Gelænderet frigøres fra skabelonen ved hjælp af en skarp kniv, der føres langs en lineal. Herved skærer man de tværgående viklinger over.

Gelænderet farves med et tyndt lag lak fra en spraydåse. Indfarvning med pensel vil dels give et så kraftigt farvelag, at de enkelte gelænderstaver vil blive væsentlig tykkere, dels blive trykket skæve ved for kraftigt penseltryk.

Trådhegn

Ønsker man et nethegn, eller et dyrehegn til indramning af et areal, kan man hertil benytte strimler af fluenet, der klippes i den ønskede bredde, max. 14 mm.

Strimlerne kan udklippes således, at vi får diagonalt løbende tråde, fig. 2, eller lodret/vandret løbende tråde.

Nettet limes til 0,5 mm $\emptyset$ fastbandede trådstifter og grønmales.

Jernbanens standardhegn er egepæle/svellepæle med hegnstråd. Hvorfor ikke gøre ligeså på modelbanen?

Som svellepæle anvender vi korte stykker af pibetændstikker. Pælens længde skal svare til en halv svellelængde for at virke naturlige.

Pælene limes til underlaget, evt. bankes fast i et dertil boret hul.

Som hegnstråd bruger vi 0,15 $\emptyset$ spoletråd (kobber), der limes til pælene.

I stedet for svellepæle kan vi bruge rustfarvede skinnestykker, fig. 3.

Kurvespor

Lægger vi sporkurver ved hjælp af buede skinnestykker, opstår der næppe noget problem.

Benytter vi derimod flexibelt spor, er det klogt først at afstikke kurveradius på anlægspladen.

En normal passer er ikke stor nok hertil, og en stangpasser hører ikke normalt til en modelbyggers udrustning.

Vi trykker en tegnestift i sporkurvens centrum, fastgør hertil en snor, hvis anden ende vikles om en lodret holdt blyant.

Snorens længde, og hermed kurvens radius reguleres ved at vikle snoren mere eller mindre om blyanten, hvorved man nu tegner den ønskede skinneføring, fig. 4.

Parallelspor-skabelon

Ønsker man til ét i forvejen lagt

Struer

Søndergades BP service

ved mekaniker Erik Christensen
Søndergade 31-33 . Struer . Tlf. 85 14 60
 Benzin - olie - vask - autoudstyr
 Quick-service samt reparationer udføres. Spec.: Hjulafbalancering og autotest på moderne apparatur . . . .

Har De problemer med dæk, så ind til BÆK . . . .

STRUER SLIDBANEFABRIK

ved Villy Bæk
Strandvejen 51 - Struer - Tlf. 85 02 90
 Slidbanedæk og nye dæk i alle størrelser - Gratis montering og afbalancering

Viborg

TV-reparationer udføres på stedet - i tilfælde, hvor reparation på vort specialværksted er påkrævet, har vi låneapparater i vognen . . .

TAPDRUP RADIO

Værksted: Randersvej 20 - Tapdrup
 Telefon 62 61 03

Butik: Jernbanegade 18 - Viborg
 Telefon 62 03 40

Specialitet: Radiotelefon-service.
 Vi kommer overalt

Esbjerg

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Esbjerg

spor at bygge en parallelstrækning i nøjagtig samme afstand, for eksempel 55 mm fra spormidte til spormidte, benytter vi en skabelon, fig. 5.

BP-tog MODELJERNBANER I 25 ÅR

NYT! Mappe med 15 forsk. skalategninger af lok & vogne - incl. porto kr. 10,75.

BP-TOG i SPOR 0 - tilbudsliste mod 50 øre i frimærker. - Ældre numre af Modelbane-nyt. - Skriv hvad De mangler.

Skriv til **POSTBOX 184, 1005 KØBENHAVN K**

-tal med

det betaler sig...

Århus og omegn

Når det gælder **blomster, buketter, kranse og dekorationer** går vi til ....

JANES BLOMSTER

ved Birgit Møller

Sdr. Allé 24 - Århus - Tlf. 13 97 17

Fodtøj til hele familien
- så ind til

SKOBORGEN
Frederiks Allé 160
Telf. 12 04 23

VERI SKO
Veri-Center
Telf. 17 52 23

LIBO SKO
Silkeborgvej 226
Telf. 15 71 85

Købmand E. BACHMANN

Srnderport 1, Århus - Telf. 14 22 47

Alt i 1. kl.s kolonial - konserver - vine
spirituosa samt dybfrost

NB. Prøv vor ekstrafine KAFFE

FJERNSYNS SERVICE

Jægergårdsgade 102-104 - Århus

Telefon 13 29 33 - 13 26 57

Fast pris for reparation

Rabat til pensionister

Vi har Arena som hovedforhandling i
Stor-Århus

Vi kører til ...

MOBIL SERVICE

Randersvej 80 - Århus - Tlf. 16 87 04

Benzin - Olie - Vask - Smøring

Quick-service

Spec.: dæk og batterier i de

anerkendte mærker til bundpriser med
op til 20% rabat.

Vor leverandør er ...

GAMST BLOMSTERS EFTF.

ved L. Støve

Sdr. Ringvej 47 - Århus - Tlf. 14 26 29

Årstidens blomster - buketter
samt kranse og dekorationer

Vi handler i ....

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Nygaard Mathiesen

Fynsgade 8 - Århus

Altid 1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet pålæg og salater.

Prøv vor grove medister

Se godt - se godt ud
i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist - Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) - Århus

Telefon 13 77 22

TOBAKSFORRETNINGEN

ved M. Wenstrup

Skovvejen 48 - Århus - Tlf. 13 22 13

Alt i tobak - vine - spirituosa

Stort udvalg i rygeartikler

ÅRHUS MINI-TRANSPORT

Små og store varevogne

Kørsel efter taxameter

Radiodirigerede vogne

Altid en vogn til Deres behov

Rutinerede chauffører

Hurtigste transport

Ingen transport er for lille

Ingen transport er for stor

Også flytning for private

Døgnvagt - også søndagskørsel

Ring (06) 13 39 99

Vi handler i ...

HJØRNEKIOSKEN

v/ M. Duckert

Hj. af Vejlegade/de Mezasvej - Århus

Tlf. 13 97 63

Aviser - Uge- og månedsblade samt
tobaksvarer, kaffe og konfekturer

Åben kl. 7-22

Vi handler i ....

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Knud Koors

Jordbrovej 5 - Århus - Tlf. 16 97 81

Alt i 1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet pålæg og salater.

Vi kører til ...

ESSO SERVICENTER

Skanderborgvej 39 (ved Ridehallen)

Telefon 14 06 16 - Århus

Benzin - olieskift - vask - smøring
samt stort udvalg i autoudstyr

Kør til specialværkstedet og få
foretaget **garanti-rustbeskyttelse**
med tectyl efter ML-metoden
og FDMs forskrifter ...

CAR PROTECT

ved Torben Johansen

Nørrebrogade 22-26 - Århus - 13 48 96

NB. Specielt tørreanlæg som tørrer

Deres vogn totalt

6 års garanti på nye vogne

STOFFER'S

knallert- og cykleservice

Martin Vahlsvej 11 - Viborggården

Telefon 12 59 77

Reparationer fra dag til dag udføres
med fagmæssig garanti

Stort udvalg i nye cykler samt reserve-
dele. NB. Rabat til etatens folk.

Vor leverandør er ...

GULDREGN BLOMSTER

ved Dorte og Gert Eskildsen

Vestergade 31 - Århus - Tlf. 12 95 92

Blomster, buketter samt kranse og
dekorationer

»Bag den gode smag«

HASLE BAGERI

ved Niels Thuesen

Viborgvej 139 - Hasle - Tlf. 15 60 62

1. kl.s lækkert brød og kager

Langkærparken's Akvariehandel

Glasakvarier 5-162 liter - mange slags
fisk samt alt tilbehør

E. MIKKELSEN - Telefon 24 04 50

Torstilgårdsgade 86 kld. - Tilst

(indg. i gavlen)

Tandlæge Lars Gammelgaard

Broparken - Brobjerg Parkvej 55

Egåbro

Telefon 22 08 05

Konsultation efter aftale

Tandlæge

Niels O. Schmidt Laursen

Nørrevænget 40 - Tranbjerg

Telefon 29 05 06

Konsultation efter aftale

Lørdag kl. 9-12

Til et 10 mm bredt fladjern limer, lodder eller skruer vi en sporelære a. Fladjernets anden ende forsynes med en slids, i hvilken to maskinskruer kan glide.

Skruerne fastholder en anden sporelære, der nu er indstillelig, b.

Den faste sporelære skal glide i det allerede lagte spor, der bruges som føringssskinne.

Den forskydelige sporelære, der nu er fastspændt i den rigtige afstand fastholder det nye spor, medens vi fastgør dette til underlaget.

J. B. Dyrkilde.

FRA KLUBBERNE

Kolding lokomotiv Klub

har købt DSB F 694, som klubben de sidste par år har haft lejet, og som har kørt adskillige af klubbens talrige udflugter og været anvendt ved forskellige byfester m. m.

Helsingør Jernbaneklub

har erhvervet Hornbækbanens motorvogn nr. 1, bygget af DEVA/ASEA i 1921 med byggenummer 17. Derimod har man sagt nej til at købe et eller flere af Faxe Jernbanes resterende tre damplokomotiver, grundet økonomiske forhold.

Foreningen kørte også i år de traditionelle damp tog op til jul på Amagerbanen. Der kørtes søndagene 2. og 9. december, og på grund af søndagskørselsforbudet var successen stor, så stor, at man ikke kunne skaffe plads til alle fremmødte.

Dansk Jernbane-Klub

kørte traditionen tro også i år juletræs-damp tog til Ryde Skov på Lolland. Trods dårligt vejr var cirka 200 mødt op for at tage med toget i skoven. I år var det DSB D 826, der fremførte toget, og trods det, at det efterhånden var blevet en tradition, at der opstår tekniske vanskeligheder undervejs, forekom disse ikke i år, men alt forløb planmæssigt.

PERSONALIA

Helsingø

O. trafikass. Dam Mikkelsen, Gilleleje, er udnævnt til stationsforst. ved Helsingø station, hvor stfst. S. A. Hornskov er død (45).

Stationeret

Stationsmst. C. G. Andersen, Kauslunde, i Kolding.

Stationsmst. A. K. E. Nielsen, Hviding, i Esbjerg.

DØDSFALD

Godsexpeditør V. Asmussen, fh. Sønderborg, 89

Lokomotivfører C. Kroner, fh. Cvk. København, 88.

O. Signalmester C. Japp, fh. Ålborg, 85.

Togfører H. A. V. Jensen, fh. Kbhvn. H., 75.

Stationsforst. O. K. F. Andersen, Gørlev 1956-69, 74.

Trafikkontrollør P. Aubertin, fh. Tåstrup, 71.

Banemester C. F. Hansen, SOK Tåstrup, 56.

Trafikeksp. J. P. Revsbeck, Give, 48.

Remisearb. Vagn Kristensen, Mdt. Helgoland, 33.

BOGHJØRNET

Horsens-Tørring Banen.

DJK publikation nr. 31 af B. Wilche & P. Thomassen, 80 sider med 78 fotos, kort og stationsplaner.

Forfatterne beklager, at det har være vanskelig at skaffe oplysninger fra banens tidligste leveår, men ved hjælp af henvendelser til lokale meddelere, har det været muligt at opspore mange

Randers

Tank op hos ....

MOBIL SERVICE

ved Kristian Lauest

Aarhusvej 79 - Randers - Tlf. 42 97 56

Stort udvalg i autoudstyr. Dæk- og batteriservice - Alt i autoreparationer udføres med fagmæssig garanti

NB. Husk kiosken med chokolade, is tobaksvarer og blade

Jernbanens vognmand
M. O. MARKUSSENS EFTF.

ved Knud Thomsen

Godsekspeditionen - Randers

Telefon 42 05 80

Følg GULFSTRØMMEN til ...

GULF service

ved R. Sollok Mortensen

Strømmen 26 - Randers - Tlf. 42 30 04

Benzin - Olieskift - Smøring

Autoudstyr - Quick-vask

Autoreparationer udføres

Vi kører til ....

Flemmings

Cykel- og knallertservice

Hadsundvej 6 - Tlf. 45 52 74

De førende mærker i cykler og knallerter

1. kl.s reparationer udføres

Stedet for moderne hårpleje ....

ROTHMANNs DAMESALON

ved Bodil Østergaard

Nyvej 21 - Randers - Tlf. 42 28 87

1. kl.s individuel hårpleje udføres

Det førende udvalg i de kendte mærker

»MADAME«

Korsettering og stoffer

ved Ellen Skousen

Kirketorvet 17 - Randers - Tlf. 42 48 67

Alt i tandteknik

Reparationer - Omstillinger og underføringer
Overenskomst med sygekasserne

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

**damm's
radio**

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

Fredericia

Det betaler sig at købe ind hos ...

E-K MARKED

Vesterbrogade 30 . Fredericia
Telefon 92 63 24

Besøg specialforretningen
indenfor radio, TV, båndoptagere samt
radiotelefon

Vesterbrogade 46 – Fredericia
Telefon 92 05 18

Når det gælder sy- og strikkemaskiner
går man til ...

Vestcentret . Venusvej . Fredericia
Telefon 92 58 06

VESTERBROS CAFETERIA

ved Henry Gadegård

Vesterbrogade 31 . Fredericia
Telefon 92 26 63

Pølser – Hotdogs – Små varme retter
is – sodavand – æbleskiver samt kaffe
med brød – smørrebrød
Åbent fra kl. 8–24

SLAGTERMESTER PER LUND

Kongensgade 74 . Fredericia
Telefon 92 12 81

1. kl.s kød, flæsk samt
hjemmelavet pålæg og salater
NB. Vi salter og røger for Dem
fra dag til dag

Stedet, hvor mandfolk handler ...

RASK-TØJ

til far og søn ...

Vestcentret – Telefon (05) 92 73 45
7000 Fredericia

Når det gælder SPORTSARTIKLER –
så går vi til ...

O M SPORT

Torvet – Fredericia
Telefon 92 56 61

Alle former for moderne gulvbelægning
samt vægbeklædning finder man hos
TREKANTENS GULVBELÆGNING

Kongensgade 20 – Fredericia
Telefon 92 74 98 – 95 73 82
Åben 12–17

Briller køber vi hos ...

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)924630

Centret for moderne optik

DELIKATESSEN

ved Joan og Leif Damgaard (ny indeh.)
Havepladsvej . Fredericia
Telefon 92 25 08

Alt i hjemmelavede specialiteter
samt 1. kl.s kød – flæsk

NB. Bestilling modtages gerne indtil kl.
18, på selskabssmørrebrød eller vor dej-
lige platte, som vi efter ønske bringer
til Dem.

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

ved M. L. Sørensen

Vesterbrogade 44, Fredericia, tlf. 921035

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter, kolonial-
varer, øl, sodavand og tobaksvarer

Tank op hos det **Danske Lavprisselskab**

K H BENZIN

ved K. Pedersen

Vestcentret – Fredericia

Telefon 92 67 60

Vi er altid billige, ikke bare nogle få
dage – men hver dag hele året

RYE PETERSENS VINHANDEL
Danmarksgade 38 . Fredericia
Telefon 92 42 33

NORGESGADES CAFETERIA

Norgesgade – Fredericia – tlf. 92 37 39

Hver dag varm middagsret –
lækkert smørrebrød – grill-retter –
bøfsandwich – hot-dog m. m.

Altid frisklavet kaffe
NB! Vi åbner kl. 7.30

Ind til

ESSO SERVICE

ved E. Haudrum

Vejlevej – Fredericia – Tlf. 92 55 60
Benzin, olie, vask, smøring, autorepara-
tioner samt Quick-service udføres
Undervognsrensning og -behandling

Følg »Gulfstrømmen« til ...

GULF SERVICE

ved Ib Kristensen

Vejlevej – Fredericia – Tlf. 92 55 25
Benzin – Olie – Vask – Smøring samt
autoudstyr. – Quick-service samt auto-
reparationer udføres med faglig garanti

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia
Telefon 92 11 55

Nummeret for moderne tøjhygiejne
Såvel vask som kemisk rens og pres
NB. Vi henter og bringer gerne

TV HUSET

Vasegården . Fredericia . Telf. 92 44 68

Stort udvalg indenfor RADIO – TV –
BÅNDOPTAGERE – KASSETTESYSTEM
samt de mere avancerede systemer

Det store udvalg i bøger, blade,
mønter, plader og bånd finder vi hos

FREDERICIA ANTIKVARIAT

ved Jørgen Fjord

Danmarksgade 50 – Tlf. 92 78 30

A N D E L S B A N K E N

A. m. b. A.

FREDERICIA AFDELING
Danmarksgade 15

SKANSEPARK AFDELING
Skansevej 50

Erritsø afdeling:
Erritsø Bycenter

Gå til fagmanden, når det gælder
motorcykler ...

FREDERICIA M C SERVICE

Vesterbrogade 14 – Telefon 92 62 66
1. kl.s reparationer udføres på eget
værksted

positive oplysninger fra metersporetiden 1891 til normalsporetiden i 1929, og videre til Tørringbanen sammen med de øvrige Horsens Vestbaner sendte det sidste tog til Horsens den 31. marts 1962. Bogens indhold beretter udførligt om blandt andet banens trafikale og økonomiske udvikling, overgang fra meterspor til normalspor, det rullende materiel, personale, takster, billetter og godsfrimærker. En del af materiellet er med målangivelser, så det kan bruges til modeltogsbygning. Bogen er trykt på glittet papir, fotos er derved af bedste kvalitet. Bogen kan fås ved indbetaling på postanvisning eller postgiro 6 73 94, Peer Thomassen, Emmasvej 2, 2820 Gentofte, og prisen er 30 kr. plus porto 80 øre.

Jernbanekalenderen 1974.

Herluf Andersens Forlag, Kærparken 6, 2800 Lyngby. kr. 29,75.

Anden årgang af Jernbanekalenderen fremtræder i samme smukke udførelse som sidste år. På den ene side af hver måneds blad er dejligt farvebillede fra jernbanens hverdag, færgetrafik eller fra rutebilernes farverige verden. På bagsiden af hvert blad sort-hvide billeder om samme emne, nogle historiske klenodier. Billederne er gennem en klar tekst yderligere anskueliggjort.

I forhold til sidste år er der sket en betydelig forbedring af de fotografiske gengivelser, men endnu er der enkelte sort-hvide fotos, der fremtræder i noget nær frimærkeformat, også andre end de gengivne banemærker. Den tekniske kvalitet er imidlertid så fin, at man må bære over med disse småting.

Alt i alt må det siges at være et smukt stykke arbejde, de tre unge jernbaneentusiaster Jan Koed, Jens Kofoed og Erik Sevaldsen i samarbejde med andre ligesindede har præsteret. Asger Berghs og Torben Nielsens farvebilleder er fortræffelige, og P. Thomassens historiske redegørelser rammer som sædvanlig plet.

Kalenderen forefindes i to udgaver, den ene som ophængskalender og den anden i hæfteform, begge til samme

pris. De enkelte er beregnet til, evt. sammen med 1973-kalenderen, at sætte i plasticlommer i ringbind, således at man får en bog, der fortæller udpluk af danske jernbaners historie. 1974-kalenderen indeholder yderligere en emneoversigt for begge foreliggende årgange.

De emner, der er behandlet i Jernbanekalenderen 1974, er følgende: Storebæltsoverfarten – Edmonsons Billet – Lollandsbanen – Storstadstrafik, København – Styrevogne – Fjernstyring – Faxe Jernbane – Vingehjulets historie – DSB Uniformer – Skagenbanen – Veteranbaner – Englandsforbindelse over Esbjerg Havn.

– tl –

Fremad

Henning Hjuler:

DE TI NÅLESTIK.

171 sider, kr. 24,75. Ib. 29,75. I abonnement kr. 18,75. Ib. 22,75. Fremads Folkebibliotek/Bogringen.

Her er sandelig spænding og dramatik for alle pengene og tilmed lidt menneskelighed i beskrivelsen af den nygifte Jack Turner og hans kone Erika. Agent- og kriminalromanens ingredienser er brugt med virtuositet – det er nok ulejligheden værd at forlade fjernsynet nogle timer til fordel for Henning Hjulers persongalleri.

Cecil Bødker:

FORTÆLLINGER

OMKRING TAVS.

173 sider, kr. 24,75. Ib. 29,75. I abonnement kr. 18,75. Ib. 22,75. Fremads Folkebibliotek/Bogringen.

I *Fortællinger omkring Tavs* er hun igen den suveræne fortæller, der med stor intensitet beskriver drengen Tavs i en række situationer, fra han som lille dreng overlades til bedstemoderen af en mor, der ikke vil vide af ham, til han som næsten voksen smedelærling slutter et sært venskab med Asfærg, egnens udstødte.

De fjorten fortællinger hænger sammen i den forstand, at de i kronologisk orden og med samme hovedperson lader læseren følge Tavs. Men det

er ikke en sammenhængende udvikling – fortællingerne er hver for sig afsluttende handlingsforløb – episoder i en tilværelse – der fortæller noget væsentligt om menneskers forhold til hinanden, om deres knugethed, om modstridende følelser, der når sådanne højder, at de udløser voldsomme konflikter.

Gyldendal

Traneserien

Karl Bjarnhof:

STJERNERNE BLEGNER

208 sider, kr. 14,75.

Det var med ovennævnte titel jeg stiftede bekendtskab med Karl Bjarnhofs forfatterskab. Denne erindringsbog greb mig på en mærkelig, lidt knugende måde, om hjertet. Nu har jeg læst den igen, nikket genkendende til disse, hans vanskelige, for ikke at sige, tragiske år. I store træk kunne jeg huske indholdet, kunne huske at jeg var lænket fast til bogen, indtil sidste side var læst. På samme måde nu! STJERNERNE BLEGNER er en bekendelse til skæbnegudindernes hensigt med det enkelte menneske. Uden væsentlig bitterhed skriver Karl Bjarnhof om den tunge byrde der blev lagt på hans skuldre, om hans vilje og hans energi til at blive en agtet borger. Hans bog burde læses af alle unge i dag.

Tove Ditlevsen:

ANSIGTERNE

160 sider, kr. 10,75.

Narkotika – Gert og Gitte – dr. Jørgensen og patienten selv, alt dette bliver stående når man lægger ANSIGTERNE fra sig. En stor del af dette lands borgere har læst alt hvad Tove Ditlevsen har skrevet. De fleste af disse mennesker vil sikkert, som jeg, hævde, at denne korte roman er forfatterens bedste. Det er ikke mindre end hjertegribende hvad læseren præsenteres for undervejs. Det er et trip så velskrevet, så gennemtænkt, så enestående dygtigt komponeret, at man sukker resigneret, når man når sidste side og sidder tilbage med ønsket om, at bogen havde været på mange hundrede sider.

BOR DE I ODENSE?

så aflæg TEKNISK BOGHANDEL et besøg. Vi har altid stort udvalg i hobbybøger om jernbaner, skibe, flyvemaskiner og biler. Desuden skaffer vi gerne udenlandske bøger – og da vi selv importerer, gør vi det hurtigt og billigt.

TEKNISK BOGHANDEL – Odense Teknikum
Niels Bohrs Allé 11 . 5000 Odense . Telefon (09) 11 75 49
Åbent daglig 9–16 – lørdag 9–12.30
Ferien som Teknikum

NYTÅRS - JOURNALEN

Ikke for de med seminaristisk martyrblik

*Det meste er enten umoralsk
eller også fedter det*

Fjernskriveren har meddelt:

Politiken kan ikke lide, at bladet JERNBANEN skriver, at nogle jernbaneentusiaster har fjernet lokomotivgenstande fra Fakse Jernbanes remise, hvilket har kastet et sort lys over disse mennesker.

Rødt lys, gult lys og grønt lys, javel, men sort lys – det kan ikke lade sig gøre!

Hvornår var det nu det var? at godsekspeditor J. Andersen, Maribo, efter at have klaret 1. halvleg med 9+3 p. til 120 kr. i semifinalen gik ned med 1 p. + øv-horn?

Det var søndag den 11. november kl. 16.35!

Rom-traktaten artikel 104

»Hver medlemsstat fører en sådan økonomisk politik, som er nødvendig for at sikre ligevægten på dens samlede betalingsbalance over for alle andre lande som helhed og for at opretholde tilliden til dens valuta, idet den samtidig påser, at der sikres en høj beskæftigelsesgrad og et stabilt prisniveau«.

Det kan vist ikke længere være nogen hemmelighed, at det hidtil har vist sig umuligt at sammensætte en dansk regering, der kunne klare alle disse ting på én gang – uanset hvad der har stået i valgprogrammet.

Så hvis man skriver under på den artikel – og de øvrige 247 i traktaten, må det svare til at udstede en dækningsløs check.

Takstforhøjelser

Jeg hører, at DSB regner med at give 50 mill. kr. mindre i underskud. Det lyder godt »skattemæssigt«, men samfundsmæssigt er det noget hø. For hvor kommer pengene fra? De kommer fra de stadige prisforhøjelser, ider gør at endnu flere jages ud på vejene i biler,

hvor de laver endnu mere røg, støj og miljøødelæggelse. Sæt dog togpriserne ned så det kan betale sig at køre i tog – og lade bilen stå, det vil give penge til staten.

Jeppé.

Savnet ven

Et par ældre mænd mødtes og drøftede de gamle venner, der ikke var mere.

– Ham jeg savner mest er nu Frederik.

– Hvorfor det?

– Jo, ser du, jeg er jo gift med hans enke!

Fødselsdagsgaven

Jane havde fået en tokrone i gave, og man diskuterede, hvad den skulle bruges til. Moderen foreslog Sudan-missionen! Jane var lidt betænkelig ved det forslag.

– Var det ikke nemmere at lade slik-damen give den til Sudan-missionen.

Skolefodbold

En 13-års dreng var synlig nervøs for udfaldet af kampen, så hans mor spurgte:

– Er du nervøs?

– Ja, jeg er bange for, at de andre vinder.

– En rigtig sportsmand må aldrig være i tvivl om resultatet, sagde hans mor.

– Ja, jeg er sikker på at de vinder.

Farveskifte

Da vi blev gift var min kone blond, og hun blev først sorthåret, da hun blev gråhåret.

Nytårserindring

– Ved du, hvorfor kineserne er så små?

– Dersom de var større, var det ka-nonslag?

Amatørteatret

»Kongen« gik frem og tilbage på scenen og sukkede:

– Hvem af mine to sønner skal jeg give kronen?

– Giv du dem 50 øre hver, lød en stemme fra salen.

Som børn spørger

Lars Peter havde fået lov at gå med til globryllup.

– Hvorfor er damen i helt hvidt?

– Det er for at vise hun er så glad i dag.

– Nå, men hvoffor er manden så i sort tøj?

En tilståelse

Det eneste en gift kvinde er parat til at tilstå, er at hun ikke ved hvorfor hun giftede sig med sin mand.

Farligt at lade sit hår farve

– Man skal tænke sig godt om før man lader sit hår farve. For et halvt år siden blev jeg helt gråhåret, og lod det farve, og få måneder senere var jeg gift.

Julegaven

– Jeg ville gerne se på et elektrisk tog, men det må ikke være for udviklet, for min mand vil også lege med det.

Safety first

Pas på trinnet, havde forretningsmanden skrevet, men næste dag havde en venlig sjæl tilføjet: Vi har kun det samme!

Søndagsskolens julespil

Fotografen, der skulle forevige børnenes julespil sled i det for at få børnene stillet op, så det blev et billede, der udtrykte børnenes glæde.

– Smil så til pigen, der står ved siden af dig, sagde fotografen.

– Vel vil jeg ej, sagde drengen, det er min søster.

Når man er fra Als

Det var i religionstimen i en skole på Als, hvor man talte om Adam og Eva, der blev jaget ud af Paradis. Så spurgte læreren, hvad blev der så af dem, hvortil Jens Peter stak en finger i vejret:

– Mon it de kom ind på Danfoss?

Og så var der

tenoren hvis stemme steg i Verdi!

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 – Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30–16.00
Torsdag 9.30–17.00
Fredag 9.30–17.00 og 18.00–19.30

DORTHE KOLONIAL

ved Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 – Silkeborg
Alt i kolonial – konserves – vine –
spirituosa samt tobaksvarer ...
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telefon 82 14 55

Tandlæge

MOGENS THORSAGER

har startet praksis

Kejlstrupvej 5 – Silkeborg

Telefon (06) 82 06 06

Vejle

Glarmester E. Tofts Eftf.

v/ Ove Frederiksen
Nørrebrogade 29 – Vejle – Tlf. 82 05 96
Alt glarmesterarbejde udføres –
såvel nybyg som reparationer
Tilbud og overslag gives

Vi kører til ...

MOBIL SERVICE

ved automekaniker Niels H. Pedersen
Gormsgade 1 – Vejle – Tlf. 82 72 15
Benzin – Olie – Vask – Smøring
Autoreparationer udføres
NB! Specialtilbud i
autoudstyr – dæk – batterier

Ind til ...

INDBO

Hvass' Eftf.

Grønnegade 12 . Vejle . Tlf. 82 01 77

LIDO Salonen

ved Marie Nielsen
Fredericiavej 88 . Mølholm . Tlf. 82 44 10
Alt indenfor moderne hårpleje –
permanent – mini vaque – toning
– vandondulation samt klipning

Herning

DALLS

HERREMAGASIN

Bredgade 27-33 . Herning
HERREHABITTER
Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn – Twist – Trevira

Gå til fagmanden,
når det gælder slibning ...

ELITE SLIBERIET

v/ G. Johnson

Østergade 27 – Herning – tlf. 12 33 69
Spec.: Slibning af plæneklippere,
såvel hånd- som motorklippere

Vær prisbevidst – Tank op hos ...

UNO-X SERVICE

v/ Harly Jørgensen

Østergade 45 – Herning – tlf. 12 87 31
NB. Ved selvtankning sparer De 4 øre
pr. liter på vore i forvejen lavpriser.

Nyd en god kop kaffe
mens De venter

RUTEBILSTATIONENS KIOSK OG CAFETERIA

v/ Helen Johansen . Herning
Aviser – tobak – chokolade – pølser
Hot-dogs

Vi handler i ...

MEJERIUDSALGET

ved Aagaard Olesen

Søndergade 34, Herning. Tlf. 12 06 77
1. kl.s mejeriprodukter – lækkert brød
og kager, kolonialvarer samt øl og vand

Vi spiser på ...

TOUT PRÉT

ved Meta og Magnus Østergård
Østergade 18 . Herning . Tlf. 12 30 08
Et godt madsted til rimelige priser

Kvaliteten i højsædet hos ...

SINGER SYMASKINER

ved Jørgen Brøcker
Østergade . Herning . Tlf. 12 61 77
– og her får De
det bedste byttetilbud

DET KOLDE BORD

ved H. Hansen (ny indehaver)
Fonnesbechsgade – Herning
Telefon 12 09 18
Alt i 1. kl.s pålæg, kød og konserves
NB. Husk vort lækre SMØRREBRØD

Specialforretningen med det førende
udvalg i MUSIKINSTRUMENTER .....

KNUD ESKILDSEN

Musikforretning
Dalgasgade 17A, Herning. Tlf. 12 18 77
Her får De en fagmæssig betjening

Ikast

Specialforretningen med
det førende udvalg i ungt tøj ...

»FREDERIK«

Strøget 46 . Ikast . Telefon 15 34 25

Skanderborg

Det store udvalg i legetøj – hobby
samt musik – finder De hos ...

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 . Skanderborg
Telefon 52 05 62

Horsens

Vor dækeksperter er ...

HORSENS
Dækcenter
1051 62 76 88
Kortegårdsalle 5 • 8700 HORSENS

Stort udvalg i radial- og diagonaldæk
samt helgummierede tyske slidbane-
dæk – hjulafbalancering og dækafret-
ning på moderne apparatur.
NB. Specialrabat til etatens folk

Grenå

Det store udvalg i chokolade og
konfekturer finder De hos ...

MUSSE KONFEKTURE

Lillegade 11 – Grenå – Tlf. 32 04 37
Spec.: Forhandling af gaveæsker fra
Kathrine Andersens Eftf.

SPAREKASSEN GRENAÅ
– BIKUBEN

Torvet 15-17 – telefon 32 14 44

Tag bilen med i toget

- og spar mindst 2 feriedage

Nye og bedre biltogsforbindelser mellem

- Hamburg/Altona og Avignon
- » Biasca/Tessin
  - » Chiasso
  - » Chur
  - » Innsbruck
  - » Karlsruhe
  - » Kempten, Allgäu
  - » Lindau
  - » Ljubljana
  - » Lorrach ved Basel
  - » Milano
  - » München
  - » Narbonne
  - » Rodolfzell/Bodensøen
  - » Verona
- Puttgarden og Biasca/Tessin
- » Lorrach ved Basel
  - » München
  - » Narbonne
  - » Paris

- De sparer kræfter • De sparer penge • De sover, mens Deres bil kører • De er uafhængig af vind og vejr • De undgår den opslidende trafik på autobanerne

... og her er et særtilbud:

AUTO TRAUM-EXPRESS

Hamburg-Altona-München ell. omvendt 1 personbil uanset stør. inkl. 2 passagerer
 Pris for enkeltrejse   Pris for tur/retur
 310 DM 235 DM   530 DM 380 DM
 (sove- ell. liggeplads er ikke inkl.)
 For yderligere medrejsende betales alm. pris.

NYHED: INTERCITY-tog mellem 33 tyske byer.

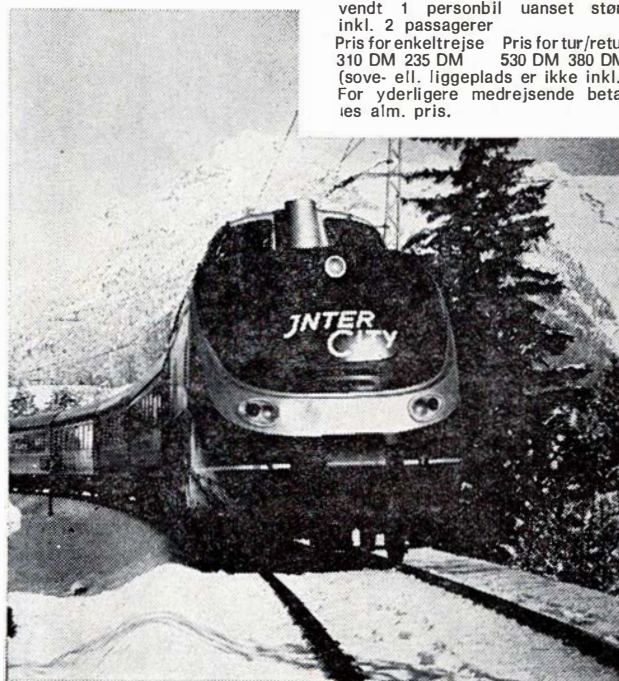
DEUTSCHE BUNDESBahn's nye direkte INTERCITY-forbindelse mellem 33 tyske byer - afgang hveranden time op til 8 gange daglig. I 5 byer (Dortmund, Hannover, Köln, Mannheim og Würzburg) venter INTERCITY-forbindelsestog på Dem, når De ankommer i Deres INTERCITY-tog.

GRATIS PLADSRESERVATION
1. KLASSE . KOMFORTABLE WAGGONER
SPISEVOGN . TELEFON . SEKRETARIAT

Nemt, bekvemt, luksuøst og hurtigt

Forretningsmandens og den individuelt rejsendes ideelle rejseform.

Alle oplysninger om billetpriser og køreplaner til disse tog kan De få i de autoriserede rejsebureauer og FDM. Vi ønsker Dem en god rejse.

DEUTSCHE BUNDESBahn

GENERALVERTRETUNG FÜR DÄNEMARK UND NORWEGEN

V. Farimagsgade 1/472, 1606 København V

